

Lokalne partnerstwo energetyczne. Poradnik Energa-Operator dla samorządów.

Szanowni Państwo,

poradnik został przygotowany m.in. przez energetyków z Energa-Operator S.A. z myślą o wsparciu pracowników samorządowych zajmujących się sprawami dot. energii elektrycznej.

Jego celem jest przedstawienie najważniejszych obszarów naszych wspólnych działań, a także nowych rozwiązań i możliwości, jakie wynikają z rozproszonego modelu wytwarzania energii - szczególnie uwzględniając korzyści, które oferują lokalne wspólnoty energetyczne, zdolne do wytwarzania energii z OZE.

Poradnik ma charakter praktyczny i pomocniczy. Nie zastępuje obowiązujących przepisów prawa, lecz stanowi ich uzupełnienie, pomagając we właściwej interpretacji i stosowaniu na poziomie lokalnym. Adresowany jest zarówno do osób rozpoczynających pracę na stanowisku energetyka gminnego, jak i do doświadczonych praktyków poszukujących usystematyzowanych informacji i aktualnych rozwiązań.

Wydanie drugie - październik 2026

Spis treści

1. **Wstęp**
   - Operator Systemu Dystrybucyjnego – kim jesteśmy? - 3
   - Nad czym pracujemy wspólnie z samorządami? - 3
2. **Podstawy prawne i organizacyjne - 4**
   - Kluczowe ustawy dotyczące energetyki - 4
   - Najważniejsze rozporządzenia wykonawcze - 5
   - Podstawowe definicje - 5
3. **Struktura i funkcjonowanie systemu elektroenergetycznego - 6**
   - Gdzie kończy się nasza sieć - granica odpowiedzialności stron - 8
   - Przerwy w dostawach energii - 9
   - Kosztowna strona mocy - 10
4. **Przyłączenia do sieci - 11**
   - Jak złożyć wniosek? - 12
   - Przyłączenia komercyjne - 13
   - Umowa przyłączeniowa - 13
   - Przyłączenie na zgłoszenie - 13
   - Co zrobić gdy sieć energetyczna koliduje z planowaną inwestycją? - 14
5. **Energa-Operator a sprzedawca - 15**
6. **Przypisanie rodzaju umowy do typu Klienta - 16**
7. **Jak czytać faktury za energię elektryczną - 17**
   - Dystrybucyjna część opłat za energię - 17
   - E-faktura – 19
   - KSEF – 19
   - Jak złożyć wniosek o zwrot nadpłaty? - 20
8. **Budowa, rodzaje i odczyt liczników energii - 21**
9. **Społeczności i lokalne inicjatywy energetyczne - 24**
   - Czym jest klaster energii? - 27
   - Prosument zbiorowy - 29
   - Prosument wirtualny - 30
10. **Rozwiązania i trendy nowoczesnej energetyki - 31**
11. **Check-listy - 37**
    - Nowe przyłączenie - 37
    - Zawarcie umowy dystrybucyjnej - 39
    - Zawarcie społeczności - 43

1. Wstęp

Operator Systemu Dystrybucyjnego - kim jesteśmy?

Operator Systemu Dystrybucyjnego (OSD) to przedsiębiorstwo dostarczające energię elektryczną do domów, firm i instytucji na obszarze wskazanym w koncesji wydanej przez Urząd Regulacji Energetyki.

OSD działa w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, instrukcję ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej oraz taryfę dla usług dystrybucji energii elektrycznej, realizując swoje zadania w sposób niedyskryminujący i transparentny.

Energa-Operator S.A. to OSD działający na terenie północnej i centralnej Polski.

Pracownicy Energa-Operator S.A. dbają o to, aby siecią elektroenergetyczną niezawodnie płynęła energia o odpowiednich parametrach. W przypadku awarii dokonują też niezbędnych napraw.

Nie należy mylić nas ze **sprzedawcą** lub **producentem energii**. Zgodnie z prawem nie możemy jej sprzedawać i wytwarzać. **OSD dostarcza energię siecią niczym kurier zamówiony towar.** W uproszczeniu jesteśmy firmą od tysięcy słupów i stacji transformatorowych, ale też nowoczesnych technologii, które sprawiają, że wszystkie te elementy tworzą sprawny system zdolny do automatycznego działania.

Nad czym pracujemy wspólnie z samorządami?

Podstawowym zadaniem OSD, ale także jednostek samorządu terytorialnego jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego na poziomie lokalnym i regionalnym.

Nasze współdziałanie ma szczególne znaczenie przy:

- identyfikacji obiektów wrażliwych (np. szpitale, stacje uzdatniania wody),
- planowaniu zasilania rezerwowego,
- koordynacji działań kryzysowych.

Dla gmin OSD jest także strategicznym partnerem w realizacji lokalnych polityk energetycznych obejmujących m.in.:

- uzgadnianie planów rozwoju sieci z dokumentami planistycznymi gminy,
- koordynację inwestycji infrastrukturalnych,
- wsparcie procesów przyłączeniowych dla nowych inwestycji,
- wymianę informacji dotyczących planowanych prac i ograniczeń w dostawach energii.

Współpraca, koordynacja i wymiana informacji między OSD a gminą to warunek takiego rozwoju infrastruktury energetycznej, który dostosowany jest do lokalnych potrzeb i planów na przyszłość.

2. Podstawy prawne i organizacyjne

Poniższa część poradnika przedstawia najważniejsze akty prawne regulujące działanie polskiej energetyki. Zawiera również podstawowe określenia i definicje stosowane w prawie i dokumentach.

Kluczowe ustawy dotyczące energetyki:

Ustawa Prawo energetyczne (1997)

Najważniejsza ustawa regulująca cały sektor energii, która określa:

- zasady funkcjonowania rynku energii,
- role operatorów (OSD, OSP),
- obowiązki sprzedawców i odbiorców,
- zasady zatwierdzania taryf,
- bezpieczeństwo energetyczne.

Ustawa o odnawialnych źródłach energii (OZE) (2015)
Reguluje:

- zasady wsparcia dla OZE,
- status prosumenta, prosumenta zbiorowego i wirtualnego,
- spółdzielnie energetyczne,
- klastry energii.

Ustawa o promowaniu energii z wysokosprawnej kogeneracji (2018)

- wprowadza mechanizmy finansowe zachęcające do budowy i modernizacji jednostek wysokosprawnej kogeneracji,
- określa zasady przyznawania premii kogeneracyjnych.

Ustawa o rynku mocy (2017)

Wprowadza mechanizm rynku mocy, czyli wynagradzanie wytwórców za gotowość do dostarczania energii w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw.

Ustawa o efektywności energetycznej (2016)

Reguluje system tzw. „białych certyfikatów” oraz obowiązki w zakresie poprawy efektywności energetycznej.

Ustawa o elektromobilności i paliwach alternatywnych (2018)

Dotyczy m.in.:

- infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych,
- obowiązków operatorów i samorządów,
- rozwoju transportu niskoemisyjnego.

Ustawa o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (tzw. „specustawa przesyłowa”)

Ułatwia budowę i modernizację infrastruktury przesyłowej energii elektrycznej.

Najważniejsze rozporządzenia wykonawcze:

Rozporządzenie w sprawie taryf dla energii elektrycznej

Określa zasady kalkulacji taryf dla:

- sprzedawców energii,
- operatorów systemów dystrybucyjnych.

Rozporządzenie w sprawie warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego

- reguluje techniczne i organizacyjne zasady pracy sieci,
- określa zasady przyłączania, bilansowania, pomiarów i jakości energii.

Rozporządzenie w sprawie systemu pomiarowego

- reguluje wymogi techniczne dla układów pomiarowo-rozliczeniowych,
- określa zasady bilansowania energii.

Podstawowe definicje

Jednostka samorządu terytorialnego (JST):

Jednostka samorządu terytorialnego to wyodrębniona wspólnota mieszkańców posiadająca osobowość prawną i wykonująca zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Do JST należą: **gmina, powiat, województwo.**

Odbiorca końcowy:

Odbiorca końcowy to **podmiot kupujący energię elektryczną na własny użytek,** a nie w celu jej dalszej odsprzedaży. Może to być m.in. osoba fizyczna, firma, instytucja publiczna lub inny użytkownik.

Prosument energii odnawialnej:

Prosument energii odnawialnej to **odbiorca końcowy, który jednocześnie wytwarza i pobiera energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii (np. fotowoltaiki)** przede wszystkim na własne potrzeby.

Społeczność energetyczna:

Społeczność energetyczna to dobrowolne zrzeszenie osób, podmiotów lub instytucji, które wspólnie organizują wytwarzanie, zużywanie, magazynowanie lub sprzedaż energii - najczęściej z odnawialnych źródeł, działając **na korzyść swoich członków oraz lokalnej społeczności**, a nie w celu maksymalizacji zysku.

3. Struktura i funkcjonowanie systemu elektroenergetycznego

System elektroenergetyczny zorganizowany jest hierarchicznie. Operator Systemu Przesyłowego (OSP), czyli Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. zarządza sieciami najwyższych napięć (400 kV i 220 kV), służącymi do przesyłania energii elektrycznej na znaczne odległości do których przyłączone są największe elektrownie. OSP odpowiada za przepływy transgraniczne oraz za bilansowanie systemu elektroenergetycznego i jego funkcjonowanie w wymiarze krajowym.

Sieć sama w sobie nie jest magazynem energii. Jej zbilansowanie jest więc kluczowe dla działania całego systemu elektroenergetycznego. Bilansowanie oznacza, że ilość energii wyprodukowanej musi w każdej chwili odpowiadać ilości energii pobieranej przez odbiorców końcowych. Zarządzanie systemem energetycznym przypomina więc spacer po linie, w którym utrata równowagi powoduje zachwianie parametrów pracy sieci, co w konsekwencji może doprowadzić do kaskadowych wyłączeń kluczowych elementów infrastruktury – to zjawisko popularnie nazywamy blackoutem.

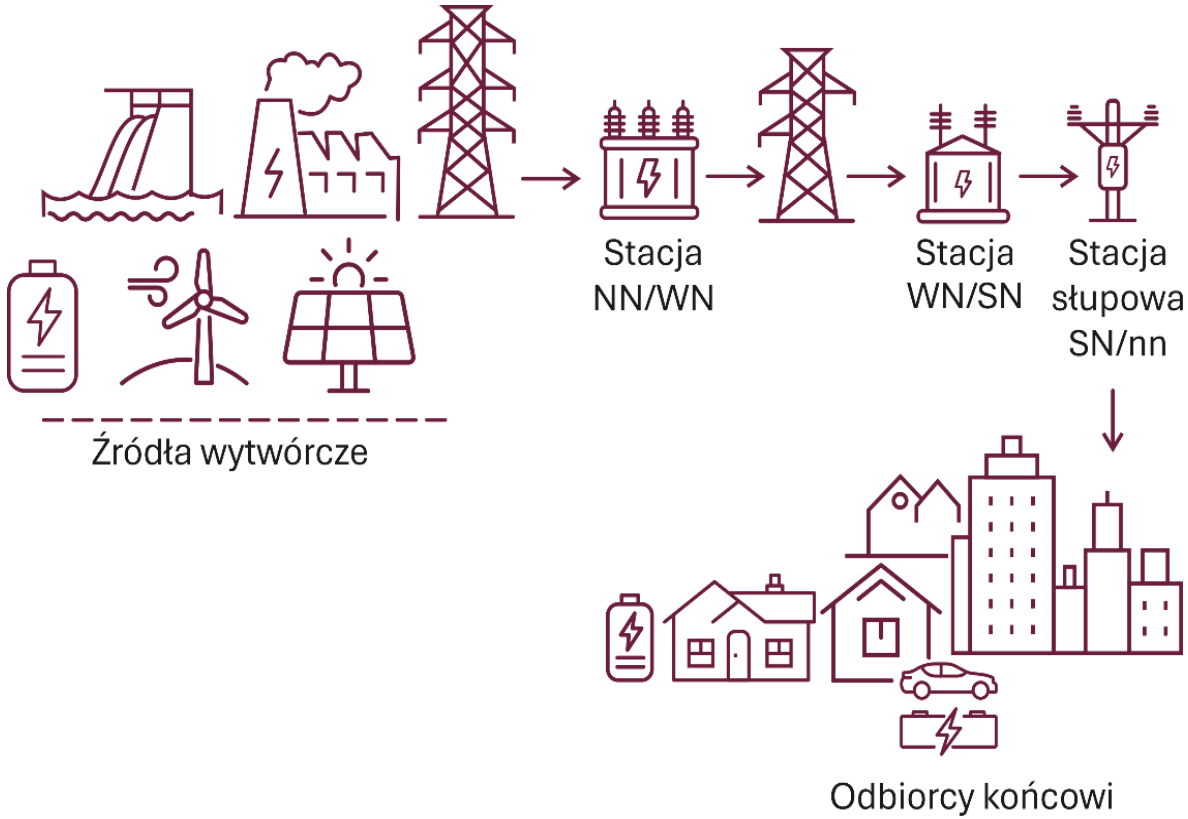
Dlatego też ważne jest tworzenie warunków, zarówno w wymiarze krajowym, jak i lokalnym, ułatwiających dostosowanie odbioru energii do poziomu jej generacji, a także inwestowanie w magazyny energii. Korzystanie z energii lub jej magazynowanie wtedy gdy jest jej najwięcej i jest najtańsza, to oczywista korzyść ekonomiczna dla odbiorców.

Operatorzy Systemów Dystrybucyjnych tacy jak Energa-Operator S.A. zarządzają sieciami wysokiego (110 kV), średniego (najczęściej 15 kV) oraz niskiego napięcia (400 V i 230 V). Odpowiadają za dystrybucję energii do odbiorców końcowych np. firm oraz gospodarstw domowych, a dostarczana energia pochodzi zarówno z systemu przesyłowego jak i ze źródeł wytwórczych przyłączonych już do sieci OSD.

W coraz bardziej rozproszonym modelu wytwarzania energii, większość OZE przyłączonych jest właśnie do sieci dystrybucyjnych.

> Odbiór energii blisko miejsca jej wytworzenia niweluje konieczność przesyłania jej na dalsze odległości, ograniczając tym samym straty w sieci.

Nad prawidłową pracą sieci czuwają dyspozytorzy w Centralnej Dyspozycji Mocy oraz Regionalnych Dyspozycjach Mocy. Korzystają z nowoczesnego systemu zarządzania pracą sieci SCADA/ADMS za pomocą którego zdalnie nadzorują i prowadzą ruch. System ten pozwala na szybsze przywrócenie zasilania odbiorcom, umożliwiając zdalne wydzielenie uszkodzonego fragmentu sieci i zmianę konfiguracji jej pracy.

Podczas usuwania awarii elektromonterzy w pierwszej kolejności koncentrują się na naprawie linii wysokiego i średniego napięcia, aby możliwe było zasilenie kolejno głównych punktów zasilania i stacji transformatorowych, a następnie odbiorców.

Gdzie kończy się nasza sieć - granica odpowiedzialności stron

Nasi energetycy prowadzą wszelkie prace dotyczące sieci dystrybucyjnej Energa-Operator S.A. Nie odpowiadamy natomiast za wewnętrzną instalację klientów. Dotyczy to zarówno przewodów, gniazdek i innych urządzeń w domach i budynkach wielorodzinnych, jak i większej infrastruktury, np. abonenckich stacji transformatorowych lub linii energetycznych. Granica stron jest określona w warunkach przyłączenia, które są załącznikiem do umowy przyłączeniowej. W przypadku większości klientów znajdować się ona będzie się w złączu kablowym – szarej skrzynce z napisem "ZK" i indywidulanym numerem. Przy zgłaszaniu różnych awarii warto najpierw zweryfikować, czy ich przyczyną nie jest instalacja wewnętrzna domu, obiektu lub zakładu.

Warto pamiętać o tym, że choć dostarczamy energię do zasilania oświetlenia ulicznego, nie odpowiadamy za same jego działanie – np. przepaloną żarówkę lub godzinę uruchomienia. W przypadku gdy awaria oświetlenia nie wynika z braku zasilania, należy kontaktować się z firmą, która nim zarządza. Nie należą do nas również instalacje doprowadzające energię od złącza do budynku, a także te w budynkach wielolokalowych, doprowadzające prąd do poszczególnych mieszkań – z wyłączeniem naszych liczników, za które odpowiadamy i których awarię lub uszkodzenie należy do nas niezwłocznie zgłaszać.

W przypadku klientów potrzebujących większej mocy, np. zakładów produkcyjnych, granica może być wyznaczona np. w stacji abonenckiej SN/nn, a nawet w abonenckim głównym punkcie zasilania.

Przerwy w dostawach energii

Przerwy w dostawach energii możemy podzielić na:

- planowane – związane np. z pracami eksploatacyjnymi czy modernizacją/remontem sieci. Prace zapowiadane są z przynajmniej pięciodniowym wyprzedzeniem,

- nieplanowane – inaczej awaryjne, wynikające ze zdarzeń nieprzewidzianych, np. wichury, która uszkodziła linie energetyczne. Wykonywane prace mają charakter interwencyjny i związane są z koniecznością pilnego przywrócenia dostaw energii odbiorcom. Nie mogą więc być wcześniej zapowiedziane.

Informacje o wszystkich przerwach w dostawach energii zarówno tych planowanych jak i awaryjnych, dostępne są na stronie Energa-Operator S.A. :

Awarie i wyłączenia | Energa-Operator S.A.

Awarie i brak dostaw energii najlepiej zgłaszać pod numer Pogotowia Energetycznego - 991 lub przez formularz zgłoszeniowy. Przed zgłoszeniem awarii należy sprawdzić czy przyczyną braku prądu nie jest instalacja wewnętrzna należąca do odbiorcy.

Więcej informacji o zgłaszaniu awarii dostępnych jest na stronie Energa-Operator S.A.

Przekazywanie informacji o awariach oraz wyłączeniach planowych np. na stronie gminy zwiększa szanse na to, że szybciej dotrze ona we właściwe miejsce. W ostatnim czasie uruchomiliśmy nową bezpłatną usługę alertów SMS/e-mail z powiadomieniami o planowanych przerwach w dostawach energii oraz o awariach. Aby z niej skorzystać, wystarczy wyrazić zgodę podczas rozmowy z konsultantem **infolinii 801 404 404.** Usługa jest spersonalizowana, co oznacza że użytkownik otrzymuje informacje o wyłączeniach, które mogą dotyczyć tylko jego adresu. Warto przekazać informacje o możliwości skorzystania z tej usługi mieszkańcom.

Kosztowna strona mocy

W sieciach elektroenergetycznych występują trzy rodzaje mocy: moc czynna, która jest zamieniana na pracę, moc bierna, a także będąca geometryczną sumą obu mocy - moc pozorna.

Moc bierna choć nie wykonuje pracy, potrzebna jest np. do działania urządzeń indukcyjnych lub pojemnościowych (silniki, transformatory, zasilacze). Jej nadmiar może jednak zapychać sieć utrudniając dostarczanie energii czynnej.

Dlatego nie tylko za nadmiarowy pobór, ale też za wprowadzanie zbyt dużej ilości energii biernej do sieci od wszystkich odbiorców poza gospodarstwami domowymi, naliczane są opłaty dodatkowe. Energię bierną można kompensować zamiast wprowadzać ją do sieci. Gminny energetyk powinien mieć to na uwadze.

W większości przypadków koszt prawidłowo dobranych urządzeń kompensujących zwraca się do 24 miesięcy.

Podstawowe metody kompensacji energii biernej:

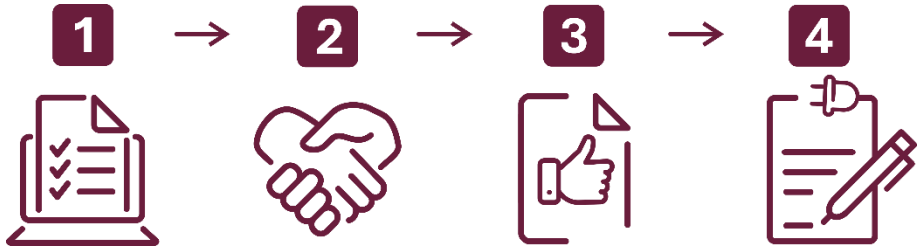
- baterie kondensatorów - najpopularniejsza metoda; stosuje się ją w sytuacjach, gdy w instalacji większość odbiorników ma charakter indukcyjny np. silniki, transformatory czy zasilacze,
- dławiki kompensacyjne – stosuje się je w przypadkach, gdy urządzenia w obiekcie generują dużą ilość energii biernej pojemnościowej np. falowniki PV, oświetlenie LED czy zasilacze impulsowe,
- filtry aktywne/hybrydowe (APF) – kompensują oba rodzaje mocy oraz mają możliwość filtrowania zakłóceń harmonicznych,
- SVC/SVG – zaawansowane statyczne kompensatory mocy. Stosowane najczęściej przy dużych zakładach, farmach PV, farmach wiatrowych itp. Urządzenia te umożliwiają dynamiczną kompensację w milisekundach oraz działają już od małych obciążeń.

Kompensator energii biernej dobiera się na miarę danego obiektu i urządzeń w nim pracujących. W przypadku znaczącej modyfikacji instalacji lub urządzeń kompensator wymaga modernizacji nastaw lub zmiany jego budowy. W związku z tym dobrym rozwiązaniem jest inwestycja w kompensację mocy biernej po zakończeniu większości zaplanowanych prac modernizacyjnych lub inwestycji w OZE na danym obiekcie.

4. Przyłączenia do sieci

Przyłączanie do sieci zarówno wytwórców, odbiorców, jak i magazynów energii rozpoczyna się od złożenia przez klienta Wniosku o wydanie warunków przyłączenia. Wyjątkiem są mikroinstalacje, które przyłączane mogą być poprzez zgłoszenie - w zakresie parametrów już istniejącego przyłącza.

Proces przyłączenia obiektu do sieci składa się z następujących etapów:

Analizując wniosek przyłączeniowy OSD sprawdza m.in. jaki wpływ będzie miał przyłączony obiekt na działanie sieci elektroenergetycznej poprzez wykonanie analizy (w przypadku mocy do 2 MW) lub sporządzenie ekspertyzy (w przypadku mocy powyżej 2 MW). Pod uwagę brana jest sieć już istniejąca, ale też i ta planowana - ujęta w Planie Rozwoju, który uzgadniany jest z Urzędem Regulacji Energetyki. Jeżeli ekspertyza wykaże, że po przyłączeniu obiektu sieć będzie pracować stabilnie, wówczas wydawane są warunki przyłączenia. Są one ważne **przez rok** i określają działania, jakie musi podjąć zarówno OSD, jak i klient, aby możliwa była realizacja przyłączenia. Na ich podstawie zawierana jest umowa o przyłączenie, następnie klient realizuje budowę obiektu, a OSD budowę przyłącza. Po wykonaniu prac, OSD w zależności od mocy obiektu i napięcia na jakim jest on przyłączany, wydaje dokument „Oświadczenie o wykonaniu przyłączenia" lub „Pozwolenie na podanie napięcia EON", które są podstawą do zawarcia umowy na dostawę energii.
Dodatkowo dla obiektów przyłączonych do sieci SN i WN istnieje konieczność uzgodnienia Instrukcji Współpracy Ruchowej ze służbami ruchowymi Energa-Operator S.A.

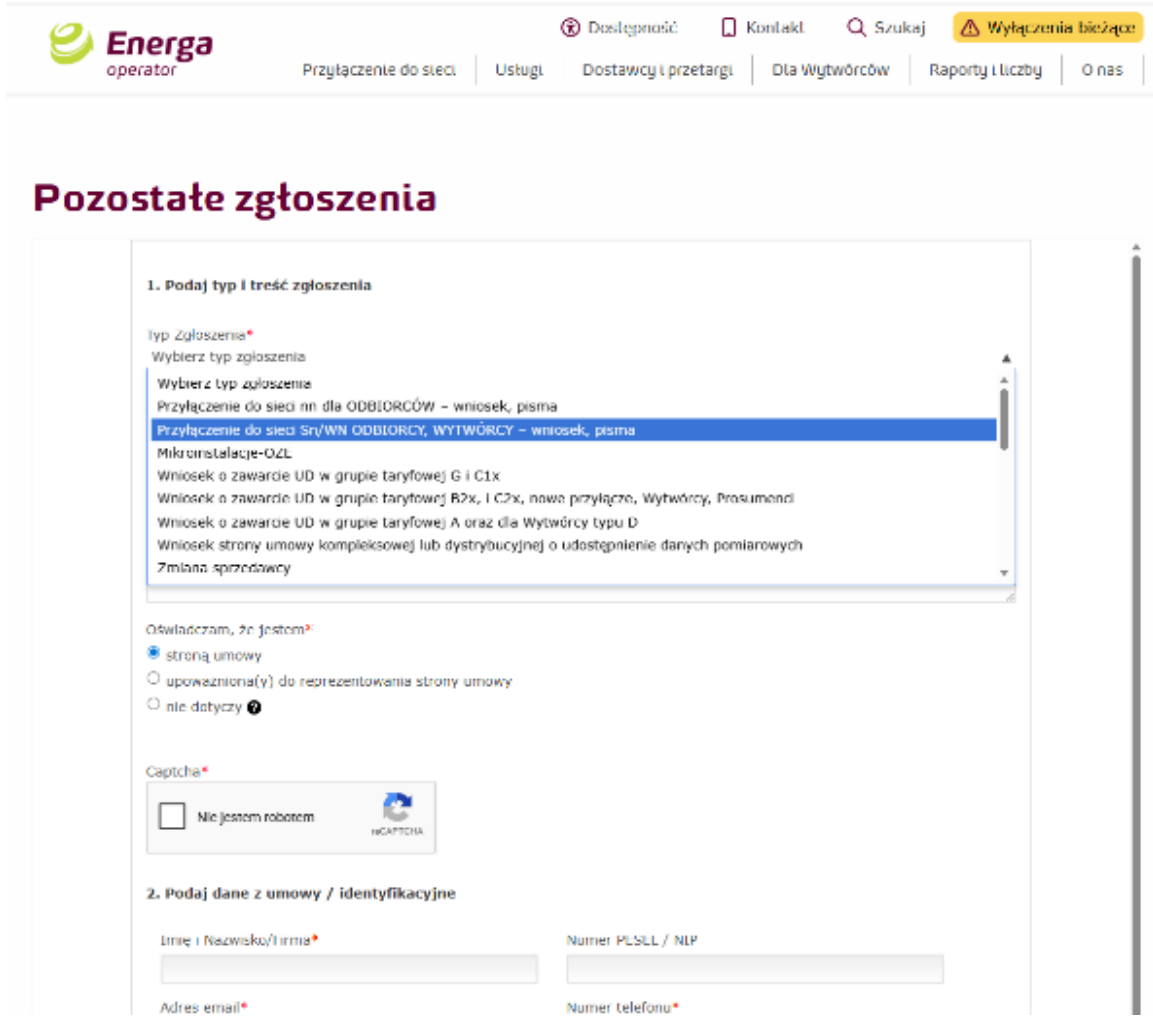
Gmina realizując inwestycje, zwłaszcza te dotyczące źródeł wytwórczych, powinna brać pod uwagę możliwości przyłączeniowe. Najlepiej, aby wniosek o wydanie warunków składać jeszcze na wczesnym etapie ich planowania. Energa-Operator S.A. w przypadku, kiedy oczekiwana moc przyłączeniowa jest niedostępna z automatu, udziela informacji o mocy, dla której wydanie warunków jest możliwe dla każdego rodzaju obiektu przyłączanego. Wtedy od razu wiadomo, jakie są realne możliwości.

Wniosek o wydanie nowych warunków przyłączeniowych należy złożyć też w przypadku gdy planujemy zmianę parametrów istniejącego przyłącza, np. poprzez zwiększenie mocy lub dodanie źródła wytwórczego.

Jak złożyć wniosek?

Wniosek o przyłączenie można złożyć drogą elektroniczną za pomocą formularza zgłoszeniowego na stronie Energa-Operator S.A. Inną metodą jest dostarczenie wniosku osobiście do Punktu Obsługi Przyłączeń (POP) lub wysłanie go na adres korespondencyjny danego terytorialnie POP.

Na stronie internetowej Energa-Operator S.A. dostępne są wszystkie niezbędne informacje dotyczące procesu przyłączeniowego zarówno dla instalacji odbiorcy energii jak i wytwórcy. Znaleźć tam można również listę wszystkich Punktów Obsługi Przyłączeń. Warto sprawdzić m.in. listę wymaganych załączników, tak aby wniosek był kompletny.

Przyłączenia komercyjne

Odmowa wydania warunków przyłączeniowych ze względów ekonomiczno-technicznych czyli w sytuacji, w której rozbudowa sieci niezbędna do przyłączenia nie jest ujęta w zatwierdzanym przez URE planie rozwoju, nie zamyka całkowicie drogi do przyłączenia inwestycji.

W Energa-Operator S.A. w zgodzie z zapisami prawa, udostępniliśmy klientom możliwość przyłączeń komercyjnych. Procedury stosowane dla takich umów zakładają przyłączenie wytwórcy w przypadku, kiedy jest on gotów ponieść koszty związane z rozbudową sieci i w zakresie wymaganym do realizacji przyłączenia. Co ważne, komercyjne przyłączenia dostępne są dla wysokiego i średniego poziomu napięcia a poza źródłami wytwórczymi obejmują także magazyny energii.

Umowa przyłączeniowa

Po otrzymaniu warunków przyłączeniowych klient może zawrzeć umowę przyłączeniową. Jest ona podstawą do rozpoczęcia prac przez OSD. Terminy realizacji umów różnią się w zależności od grupy przyłączeniowej, co wynika z nakładu prac koniecznych do przystosowania sieci energetycznej. W przypadku większych mocy będą one dłuższe i ustalane indywidulanie dla każdego przypadku. Dla najbardziej popularnych grup obejmujących niskie napięcie maksymalny czas realizacji umowy przyłączeniowej wynosi 14 miesięcy. Terminy wykonania umów wynikają w dużej mierze z konieczności spełnienia szeregu wymogów formalnych już na etapie projektowania, a także z czasu niezbędnego na uzyskanie wymaganych zgód i konsultacji.

Ukończona inwestycja, która nie działa, np. oświetlenie, niemal na pewno spowoduje uwagi mieszkańców. Dlatego warto zawrzeć umowę przyłączeniową jak najwcześniej, tak aby gotowe przyłącze czekało na inwestycję, a nie odwrotnie.

Przyłączenie na zgłoszenie

Poprzez zgłoszenie można przyłączyć mikroinstalacje i połączony z nią magazyn energii do 50 kW.

Największe atuty przyłączania mikroinstalacji poprzez ich zgłoszenie to:
- brak ryzyka uzyskania odmowy,
- krótki, maksymalnie **30-dniowy termin realizacji.**

W przypadku zgłoszenia OSD nie analizuje wpływu nowych urządzeń na sieć. Warunkiem jest jednak to, że ich parametry nie przekraczają obecnych możliwości przyłącza. Jeżeli tak nie jest i chcemy np. zamontować mikroinstalacje o mocy większej niż aktualna moc przyłączeniowa danego obiektu lub potrzebujemy trzech faz mając jedną – konieczna jest zmiana parametrów przyłącza poprzez złożenie wniosku o określenie warunków przyłączenia dla istniejącego obiektu.

Co zrobić, gdy sieć energetyczna koliduje z planowaną inwestycją?

Sieć elektroenergetyczna jest obszarowo rozległa. Może się więc zdarzyć, że np. planowana droga będzie się z nią krzyżować, a budynek szkoły, który ma powstać, będzie wymagać zmiany lokalizacji stacji transformatorowej by zrobić miejsce dla sali gimnastycznej.

Na takie sytuacje przygotowaliśmy przejrzystą procedurę usuwania kolizji. Jest ona stosowana na wniosek klienta, kiedy jego inwestycja polegająca na budowie, przebudowie, rozbudowie obiektu budowlanego np. domu, garażu, dojazdu na posesję, obiektu użyteczności publicznej, pawilonu usługowego, zakładu produkcyjnego, oświetlenia ulicznego, drogi itp., koliduje z istniejącą siecią elektroenergetyczną Energa-Operator S.A.

Przebudowa sieci usuwająca kolizję może być prowadzona w trzech wariantach:

a. Energa-Operator S.A. wykonuje całość prac – przygotowuje dokumentację projektową i realizuje prace budowlano-montażowe. Klient zwraca poniesione przez Energa-Operator S.A nakłady finansowe,
b. Klient przygotowuje dokumentację projektową, a Energa-Operator S.A. dokonuje przebudowy. Klient zwraca poniesione przez Energa-Operator S.A. nakłady,
c. Klient wykonuje dokumentację projektową i realizuje prace budowlano-montażowe. Po dokonaniu odbioru technicznego przebudowanej sieci jest ona nieodpłatnie przekazywana Energa-Operator S.A.

Standardowym wariantem przebudowy sieci jest wariant "C". Decyzję o zastosowaniu innego wariantu podejmuje kierownik wydziału obsługującego dane zlecenie na podstawie uzasadnienia przedłożonego przez wnioskodawcę.

Usuwanie kolizji nie stanowi dla naszej firmy źródła przychodu. Wszelkie ponoszone przez klienta opłaty wynikają proporcjonalnie z poniesionych kosztów prac związanych z przebudową sieci. Choć w zdecydowanej większości jej koszt ponosi wnioskodawca, zdarzają się również wyjątki np. gdy Energa-Operator S.A. otrzymała decyzję na podstawie art. 39 ust. 3 Ustawy o drogach publicznych lub gdy dokonuje ulepszeń sieci w ramach usuwania kolizji (art. 32 Ustawy o drogach publicznych). Więcej informacji o procedurze usuwania kolizji oraz wzór wniosku znaleźć można na stronie Energa-Operator S.A.

Dobra praktyka

Dobrą praktyką jest wymienianie się informacjami o planowanych inwestycjach. Może się okazać, że np. planowana przez samorząd przebudowa drogi współgra z naszymi planami modernizacji sieci. Regularne konsultowanie planów modernizacji sieci z gminnymi planami zagospodarowania przestrzennego (MPZP) pozwala uniknąć kolizji inwestycyjnych i ułatwia gminom planowanie oświetlenia ulicznego czy nowych osiedli.

5. Energa-Operator S.A. a Sprzedawca energii

Energa-Operator	Sprzedawca
Operator Systemu Dystrybucyjnego **- zawieranie umów dystrybucyjnych**	Sprzedawca energii elektrycznej – zawieranie wyłącznie **umów sprzedaży i umów kompleksowych**
Zajmuje się obszarem utrzymania sieci, usuwania awarii, budowy przyłączy, odbiorem mikroinstalacji	Zajmuje się zakupem energii na rynku hurtowym i jej odsprzedażą odbiorcom, rozliczaniem energii elektrycznej (w tym energii z mikroźródeł)
Jest właścicielem linii energetycznych, słupów i liczników prądu	Nie posiada własnej infrastruktury technicznej (linii i słupów)
Brak możliwości wyboru innego OSD – jest ściśle powiązany z lokalizacją przyłącza	Dowolny wybór - można wybrać i zmienić sprzedawcę na innego
Kontakt w przypadku: awarii, braku prądu, przyłączenia nowego obiektu, przyłączenia mikroinstalacji, odczytu licznika	Kontakt w przypadku wyjaśnienia szczegółów rozliczeń na fakturze, podpisania nowej umowy na sprzedaż energii
Składnikami faktury są opłaty dystrybucyjne wynikające z Taryfy Energa-Operator S.A.	Składnikami faktury są koszt zużytej energii (za kWh) oraz opłaty handlowe wynikające z cennika

6. Przypisanie rodzaju umowy do typu Klienta

Umowa o świadczenie usług dystrybucji (konieczne jest również zawarcie umowy sprzedaży ee lub bilansowania handlowego)	**Umowa kompleksowa**
Odbiorca w grupach taryfowych Ax,Bx,C2x,C1x,G	Odbiorca w grupach taryfowych Ax,Bx,C2x,C1x,G
Wytwórca energii elektrycznej	Odbiorca w gospodarstwie domowym
Prosument energii odnawialnej/prosument zbiorowy/prosument wirtualny	Prosument energii odnawialnej/prosument zbiorowy/prosument wirtualny
Posiadacz magazynu energii elektrycznej	-
Wytwórca będący członkiem spółdzielni energetycznej	-
Operator ogólnodostępnej stacji ładowania	-
Operator systemów dystrybucyjnych "OSDn"	-

7. Jak czytać faktury za energię elektryczną

Faktury za energię elektryczną możemy podzielić na:

- sprzedażowe – wystawiane przez sprzedawcę energii, obejmujące koszt samej energii elektrycznej (energii czynnej zamienianej na pracę urządzeń), a także np. koszty dodatkowych usług w zależności od wybranej oferty sprzedawcy,
- dystrybucyjne – wystawiane przez OSD, obejmujące koszty dostarczenia energii, w tym te będące po stronie operatora sieci przesyłowej, a także inne opłaty wynikające z wymogów prawnych,
- kompleksowe – wystawiane przez sprzedawcę, zawierające wszystkie koszty związane z dystrybucją oraz zakupem energii.

Rodzaj otrzymywanej faktury zależny jest od zawartych umów. W przypadku umowy kompleksowej, z której korzystają gospodarstwa domowe, faktura jest jedna. W jej ramach wszystkie rozliczenia prowadzi sprzedawca. Umowy rozdzielone, czyli zawierane ze sprzedawcą oraz OSD, z których często korzystają JST, wiążą się z otrzymywaniem dwóch faktur – za usługi sprzedaży energii elektrycznej oraz za świadczenie usług dystrybucyjnych.

OSD nie może prowadzić działalności związanej z wytwarzaniem lub sprzedażą energii. Zawiera więc umowy i wystawia faktury wyłącznie za świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej. Opłaty w nich zawarte są zgodne z zatwierdzaną przez Urząd Regulacji Energetyki Taryfą i wynikają z uzasadnionych kosztów związanych z utrzymaniem, rozbudową oraz modernizacją sieci elektroenergetycznej.

Dystrybucyjna część opłat za energię

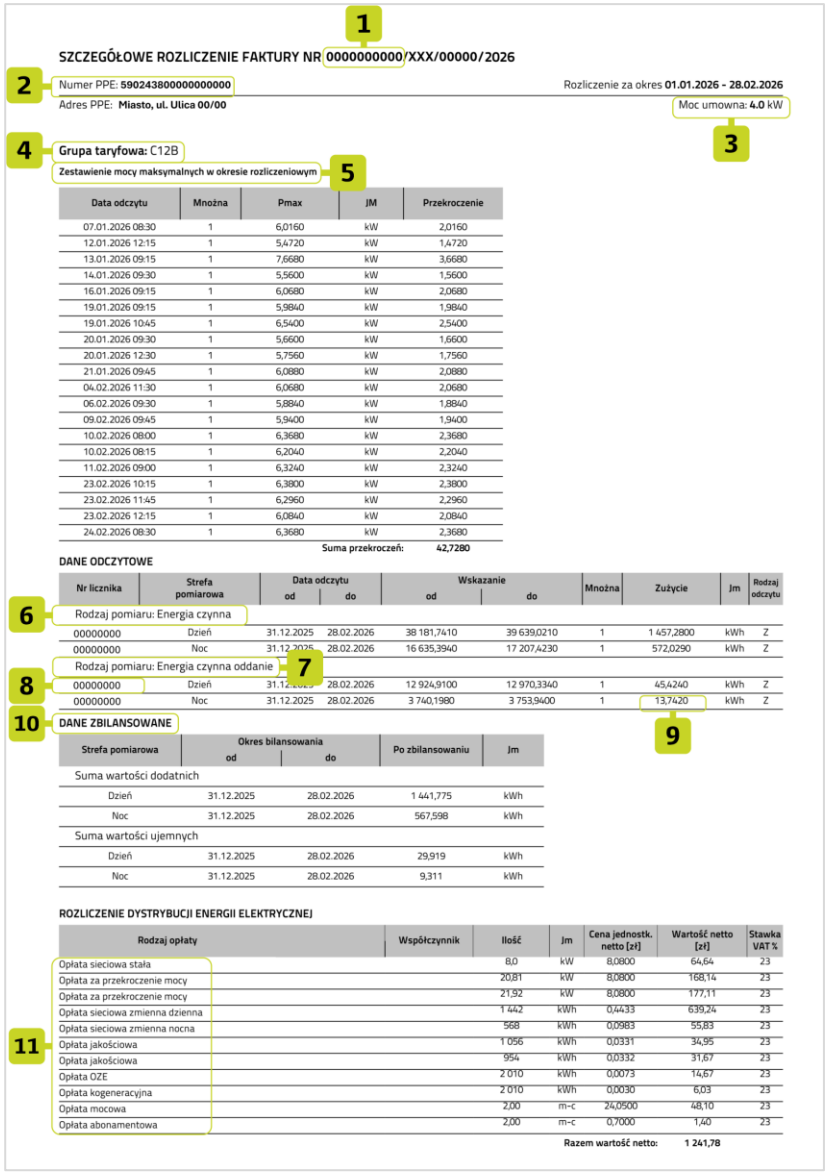
Rozliczenie dystrybucji energii elektrycznej składa się z:

- opłat stałych, niezależnych od zużycia energii elektrycznej – opłata sieciowa stała, opłata abonamentowa,
- opłat zmiennych, zależnych od ilości zużytej energii elektrycznej – opłata sieciowa zmienna, opłata jakościowa, opłata OZE, opłata kogeneracyjna, opłata mocowa.

Do wszystkich opłat doliczany jest podatek VAT.

Faktura ze szczegółami rozliczenia za świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej

1

SZCZEGÓŁOWE ROZLICZENIE FAKTURY NR 0000000000/XXX/00000/2026

2 Numer PPE: 590243800000000000 Rozliczenie za okres 01.01.2026 - 28.02.2026

Adres PPE: Miasto, ul. Ulica 00/00 Moc umowna: 4,0 kW 3

4 Grupa taryfowa: C12B

Zestawienie mocy maksymalnych w okresie rozliczeniowym 5

Data odczytu	Mnożna	Pmax	JM	Przekroczenie
07.01.2026 08:30	1	6,0160	kW	2,0160
12.01.2026 12:15	1	5,4720	kW	1,4720
13.01.2026 09:15	1	7,6680	kW	3,6680
14.01.2026 09:30	1	5,5600	kW	1,5600
16.01.2026 09:15	1	6,0680	kW	2,0680
19.01.2026 09:15	1	5,9840	kW	1,9840
19.01.2026 10:45	1	6,5400	kW	2,5400
20.01.2026 09:30	1	5,6600	kW	1,6600
20.01.2026 12:30	1	5,7560	kW	1,7560
21.01.2026 09:45	1	6,0880	kW	2,0880
04.02.2026 11:30	1	6,0680	kW	2,0680
06.02.2026 09:30	1	5,8840	kW	1,8840
09.02.2026 09:45	1	5,9400	kW	1,9400
10.02.2026 08:00	1	6,3680	kW	2,3680
10.02.2026 08:15	1	6,2040	kW	2,2040
11.02.2026 09:00	1	6,3240	kW	2,3240
23.02.2026 10:15	1	6,3800	kW	2,3800
23.02.2026 11:45	1	6,2960	kW	2,2960
23.02.2026 12:15	1	6,0840	kW	2,0840
24.02.2026 08:30	1	6,3680	kW	2,3680
		Suma przekroczeń:		42,7280

DANE ODCZYTOWE

Nr licznika	Strefa pomiarowa	Data odczytu od	Data odczytu do	Wskazanie od	Wskazanie do	Mnożna	Zużycie	Jm	Rodzaj odczytu
6 Rodzaj pomiaru: Energia czynna									
00000000	Dzień	31.12.2025	28.02.2026	38 181,7410	39 639,0210	1	1 457,2800	kWh	Z
00000000	Noc	31.12.2025	28.02.2026	16 635,3940	17 207,4230	1	572,0290	kWh	Z
Rodzaj pomiaru: Energia czynna oddanie 7									
8 00000000	Dzień	31.12.2025	28.02.2026	12 924,9100	12 970,3340	1	45,4240	kWh	Z
00000000	Noc	31.12.2025	28.02.2026	3 740,1980	3 753,9400	1	13,7420	kWh	Z

10 DANE ZBILANSOWANE 9

Strefa pomiarowa	Okres bilansowania od	Okres bilansowania do	Po zbilansowaniu	Jm
Suma wartości dodatnich				
Dzień	31.12.2025	28.02.2026	1 441,775	kWh
Noc	31.12.2025	28.02.2026	567,598	kWh
Suma wartości ujemnych				
Dzień	31.12.2025	28.02.2026	29,919	kWh
Noc	31.12.2025	28.02.2026	9,311	kWh

ROZLICZENIE DYSTRYBUCJI ENERGII ELEKTRYCZNEJ

Rodzaj opłaty	Współczynnik	Ilość	Jm	Cena jednostk. netto [zł]	Wartość netto [zł]	Stawka VAT %
11 Opłata sieciowa stała		8,0	kW	8,0800	64,64	23
Opłata za przekroczenie mocy		20,81	kW	8,0800	168,14	23
Opłata za przekroczenie mocy		21,92	kW	8,0800	177,11	23
Opłata sieciowa zmienna dzienna		1 442	kWh	0,4433	639,24	23
Opłata sieciowa zmienna nocna		568	kWh	0,0983	55,83	23
Opłata jakościowa		1 056	kWh	0,0331	34,95	23
Opłata jakościowa		954	kWh	0,0332	31,67	23
Opłata OZE		2 010	kWh	0,0073	14,67	23
Opłata kogeneracyjna		2 010	kWh	0,0030	6,03	23
Opłata mocowa		2,00	m-c	24,0500	48,10	23
Opłata abonamentowa		2,00	m-c	0,7000	1,40	23
				Razem wartość netto:	1 241,78	

Objaśnienia:

1. **Numer Klienta**
2. **PPE - Punkt Poboru Energii**
   numer PPE - jest to indywidualny numer identyfikujący punkt poboru energii,
   adres PPE - jest to miejsce, gdzie dokonywany jest pomiar zużytej energii elektrycznej. W przypadku gdy pod jednym adresem jest więcej urządzeń pomiarowych, mają one odrębne numery PPE.
3. **Moc umowna** - moc zamówiona wynikająca z zawartej umowy dystrybucyjnej.
4. **Grupa taryfowa** - określa według jakich stawek rozliczana jest energia elektryczna. Wybór grupy taryfowej uzależniony jest od sposobu użytkowania energii elektrycznej. Szczegółowe kryteria klasyfikacji poszczególnych odbiorców można znaleźć w Taryfie – Energa-Operator S.A.
5. **Zestawienie mocy maksymalnych w okresie rozliczeniowym** - określa wielkości nadwyżek mocy pobranej ponad moc umowną określoną w Umowie. Wykazywane jest po 10 Pmax dla każdego miesiąca (dziesięć największych wielkości nadwyżek mocy pobranej ponad moc umowną, albo jeżeli układy pomiarowo rozliczeniowe nie pozwalają na zastosowanie tego sposobu: dziesięciokrotności maksymalnej wielkości nadwyżki mocy pobranej ponad moc umowną zarejestrowanej w okresie rozliczeniowym.
6. **Energia czynna** - określa ilość pobranej energii elektrycznej w danej porze doby (strefie). Rozliczenie może odbywać się z podziałem na strefy lub bezcałodobowo. Szczegółowy opis można znaleźć w Taryfie – Energa-Operator S.A.
7. **Energia czynna oddanie** - określa ilość energii jaka została wyprodukowana i oddana do sieci. Występuje na umowach wytwórczych, prosumenckich oraz z mikroinstalacją.
8. **Numer licznika.**
9. **Zużycie** - stanowi iloczyn wielkości mnożnej oraz różnicy pomiędzy wskazaniem bieżącym i poprzednim.
10. **Dane zbilansowane** - określają ilość energii po zbilansowaniu. W przypadku klientów dla których prezentowane są dane zbilansowane opłaty zmienne rozliczane są z wolumenu po zbilansowaniu – z wartości dodatnich.
11. **Opłaty za dystrybucję energii elektrycznej:**
    - **opłata sieciowa stała** – odzwierciedla ponoszone przez operatora systemu dystrybucyjnego koszty związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem sieci elektroenergetycznych. Dla taryf G1x – jej wysokość zależy od rodzaju układu pomiarowego zainstalowanego u klienta (jednofazowego lub trójfazowego) oraz wybranej grupy taryfowej. W pozostałych taryfach uzależniona jest od zamówionej mocy umownej,
    - **opłata za przekroczenie mocy** – pobierana za przekroczenie mocy umownej określonej w Umowie. Stanowi iloczyn składnika stałego stawki sieciowej oraz sumy dziesięciu największych wielkości nadwyżek mocy pobranej ponad moc umowną, albo jeżeli układy pomiarowo rozliczeniowe nie pozwalają na zastosowanie tego sposobu: dziesięciokrotności maksymalnej wielkości nadwyżki mocy pobranej ponad moc umowną zarejestrowanej w okresie rozliczeniowym. Opłata ta jest pobierana za każdy miesiąc w którym nastąpiło przekroczenie,
    - **opłata sieciowa zmienna** – odzwierciedla koszty dystrybucji energii za pomocą sieci elektroenergetycznej. Jest zależna od ilości pobranej energii,
    - **opłata jakościowa** – odzwierciedla koszty utrzymania odpowiednich standardów jakości dostawy. Jej wysokość ustala Prezes Urzędu Regulacji Energetyki. Opłata ta wynika z taryfy operatora systemu przesyłowego (Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.).Jest zależna od ilości pobranej energii,
    - **opłata OZE** – związana z zapewnieniem dostępności energii ze źródeł odnawialnych w krajowym systemie elektroenergetycznym. Jest zależna od ilości pobranej energii. Opłata ustawowa, obowiązuje od 01.07.2016 r.,
    - opłata kogeneracyjna – wspiera wytwarzanie energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji. Kogeneracja to proces, w którym jednocześnie wytwarza się ciepło i energię elektryczną. Jest zależna od ilości pobranej energii. Opłata ustawowa, obowiązuje od 25.01.2019 r.,
    - **opłata mocowa** – opłata ta wynika z wprowadzonego mechanizmu pokrycia kosztów kontraktów mocowych dla wytwórców energii, którzy zobowiązani są do utrzymywania dyspozycyjności jednostek wytwórczych oraz podmiotów, które zobowiązały się do obniżenia poboru mocy na polecenie operatora systemu przesyłowego. Opłata ustawowa, obowiązuje od 01.01.2020 r.

E-faktura

Usługa e-faktury w Energa-Operator S.A. dotyczy przesyłania do Odbiorcy dokumentów rozliczeniowych (są to: faktury wraz ze szczegółami rozliczeń i ich korekty, a także noty odsetkowe, potwierdzenia sald, noty uznaniowe oraz korekty tych dokumentów i ich duplikaty) w formie elektronicznej.

Usługa E-faktury to same korzyści, m.in.:

- koniec z segregatorami pełnymi papieru,
- nie trzeba czekać na listonosza, e-faktura jest zawsze na czas,
- mniejsze obciążenie dla środowiska.

W Energa-Operator S.A. jej aktywacja jest niezwykle prosta. Wystarczy wypełnić oświadczenie z naszej strony i przesłać za pomocą formularza zgłoszeniowego. Można też dostarczyć oświadczenie do najbliższego oddziału Energa-Operator S.A.

Nasza E-faktura ma formę pliku PDF, który trafia na wskazany w zgłoszeniu adres e-mail.

KSEF

Od 1 lutego 2026 r. w Energa-Operator S.A. obowiązuje Krajowy System e-Faktur (KSeF). Jest to ogólnopolski system prowadzony przez Ministerstwo Finansów, który umożliwia wystawianie, odbieranie i przechowywanie faktur w formie elektronicznej.

Wprowadzenie KSeF ma na celu cyfryzację rozliczeń, uszczelnienie systemu podatkowego oraz zwiększenie transparentności obrotu gospodarczego. Więcej informacji o KSEF w Energa-Operator dostępnych jest na naszej stronie.

Jak złożyć wniosek o zwrot nadpłaty?

Wniosek o zwrot nadpłaty (z podaniem numeru klienta) można złożyć poprzez:

- formularz dostępny na stronie: https://energa-operator.pl/formularz-zgloszeniowy/pytania-i-reklamacje
- Za pośrednictwem poczty tradycyjnej lub e-mail:

Oddział w Gdańsku	ul. Marynarki Polskiej 130 80-557 Gdańsk	gdansk@energa-operator.pl
Oddział w Kaliszu	al. Wolności 8 62-800 Kalisz	kalisz@energa-operator.pl
Oddział w Olsztynie	ul. Tuwima 6 10-950 Olsztyn	olsztyn@energa-operator.pl
Oddział w Płocku	ul. Wyszogrodzka 106 09-400 Płock	plock@energa-operator.pl
Oddział w Toruniu	ul. Gen. Bema 128 87-100 Toruń	torun@energa-operator.pl
Oddział w Koszalinie	ul. Morska 10 75-950 Koszalin	koszalin@energa-operator.pl

W jakim terminie realizowany jest zwrot?

Zwrot nadpłaty realizowany jest w ciągu 14 dni roboczych od momentu otrzymania kompletnego wniosku.

W jakiej formie następuje zwrot środków?

Zwrot nadpłaty może zostać zrealizowany przelewem bankowym lub przekazem pocztowym.

W przypadku gmin zwrot nadpłaty realizowany jest wyłącznie przelewem bankowym.

Co z nadpłatą, która powstała w wyniku błędnej wpłaty?

Nadpłata, która dotyczy innego konta lub systemu Energa-Operator jest przeksięgowywana zgodnie z tytułem wpłaty lub na wniosek Klienta.

Dla umowy dotyczącej sprzedaży energii, a także umowy kompleksowej (która jest zawsze zawierana ze sprzedawcą), o zwrot nadpłaty należy wystąpić do wybranego sprzedawcy energii elektrycznej.

8. Budowa, rodzaje i odczyt liczników energii

W nowoczesnej elektroenergetyce wszystkie odczyty powinny być zbierane w sposób zdalny. Umożliwia to pozyskiwanie aktualnych danych pomiarowych odzwierciedlających stan systemu elektroenergetycznego w danym czasie.

Obecnie z liczników zdalnego odczytu korzystają wszyscy klienci instytucjonalni i biznesowi Energa-Operator S.A. W 2026 roku ukończymy wymianę liczników na zdalne także dla wszystkich gospodarstw domowych przyłączonych do naszej sieci.

Zdalny pomiar to szereg korzyści dla klientów, dzięki któremu mogą oni korzystać z nowych usług rynku energii, takich jak np. ceny dynamiczne. Klienci mogą również szczegółowo monitorować korzystanie z energii w wybranych porach dnia, np. za pomocą udostępnionej przez nas aplikacji Mój Licznik.

Energa-Operator S.A. bezpłatnie udostępnia klientom szczegółowe dane pomiarowe. Także te, obejmujące odczyty w cyklach 15-minutowych, które uzyskać można nie tylko dla jednego, ale i wielu wybranych punktów poboru energii. Takie dane mogą być przydatne gminnym energetykom np. dla optymalnej organizacji lokalnej spółdzielni energetycznej. Aby je otrzymać wystarczy wypełnić wniosek i przesłać przez formularz zgłoszeniowy. Dane można też zamówić poprzez e-mail lub pocztę tradycyjną.

Energetycy dzięki zdalnemu pomiarowi zyskują lepszy wgląd w bieżący stan sieci i parametry dostarczanej energii. Mogą też lepiej sterować jej pracą. Liczniki zdalne ułatwiają także m.in. lokalizację awarii.

Zabezpieczenie przedlicznikowe

W przypadku awarii lub przebudowy, gdzie niezbędne jest zerwanie plomby na zabezpieczeniu przedlicznikowym lub elementach układu pomiarowego, należy uprzednio zgłosić to działanie na infolinii Energa-Operator S.A.

Po wykonaniu czynności naprawczych lub remontowych niezbędne jest zgłoszenie zapotrzebowania na założenie nowej plomby. Koszt założenia zgodny jest z Taryfą Energa-Operator S.A.

Obudowa licznika

Wszystkie obecnie stosowane przez nas liczniki, a także te nieliczne pozostałe, które nie mają zdalnej komunikacji, posiadają obudowę z tworzywa sztucznego odpornego na warunki atmosferyczne.
Znajdują się na niej informacje dotyczące licznika np. rok produkcji, numer seryjny, model, protokoły komunikacyjne, schemat podłączeniowy układu, dane dotyczące producenta, a także zakres pracy wartości prądów i napięć.
Na obudowie znajdują się również plomby producenckie i legalizacyjne zakładane przez OSD. Stanowią one ochronę przed nieautoryzowanym dostępem do wnętrza licznika.

Wyświetlacz LCD/LED

Każdy nasz licznik ma wyświetlacz, z którego klient może samodzielnie odczytywać informacje, w tym dane o zużyciu energii. Na liczniku znajdują się przyciski do przewijania informacji znajdujących się na wyświetlaczu.
Aby odczytać dane pomiarowe z licznika należy:

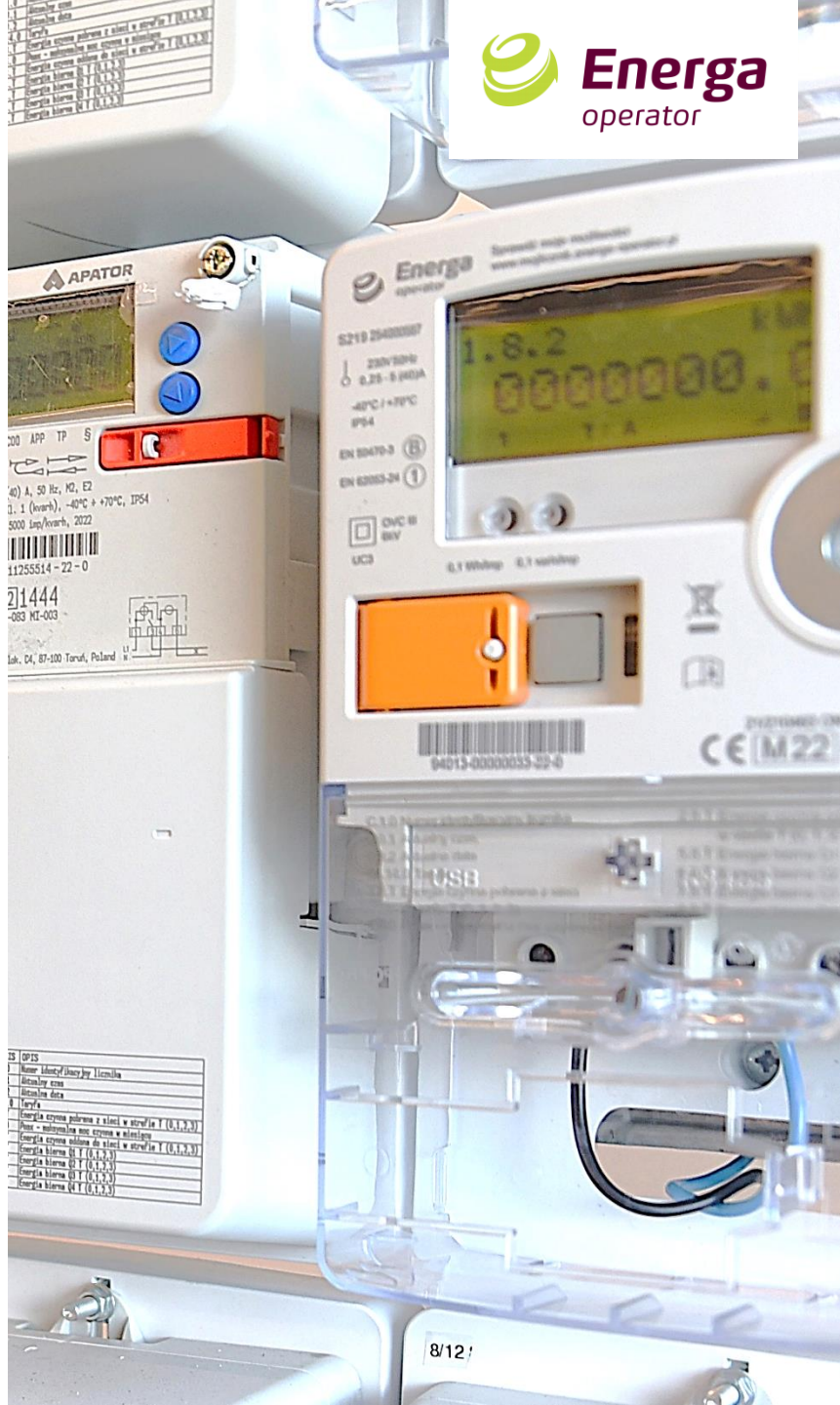
1. Najpierw wzbudzić wyświetlacz. Możliwe są dwa sposoby, zależne od producenta licznika:
   - wystarczy wcisnąć przycisk, aby przewinąć informacje,
   - należy przytrzymać przycisk do przewijania, następnie każdorazowe przyciśniecie przycisku przewija informacje.
2. Po rozjaśnieniu się wyświetlacza należy poszukać kodu np. 1.8.0, 1.8.1, 2.8.0, 2.8.1. informującego o tym, jaki parametr jest aktualnie pokazywany. Najczęściej znajduje się on w lewym górnym rogu wyświetlacza. Następnie, przyciskiem należy przewinąć listę do kodu wskazującego parametr, który chcemy odczytać.

Poniżej znajdują się kody odpowiadające dwóm najważniejszym parametrom - energii czynnej pobranej i czynnej oddanej, dla różnych grup taryfowych:

Kod 1.8.0 odpowiada sumarycznej wartości energii czynnej pobranej,
Kod 1.8.1 odpowiada wartości energii elektrycznej pobranej w 1 strefie,
Kod 1.8.2 odpowiada wartości energii elektrycznej pobranej w 2 strefie,
Kod 2.8.0 odpowiada sumarycznej wartości energii czynnej oddanej do sieci (w przypadku zainstalowanego źródła wytwarzania energii elektrycznej),
Kod 2.8.1 odpowiada wartości energii elektrycznej oddanej w 1 strefie,
Kod 2.8.2 odpowiada wartości energii elektrycznej oddanej w 2 strefie.

Pełny opis kodów odpowiadających za poszczególne parametry znajduje się na stronie internetowej Energa-Operator. Skrócony opis kodów nadrukowany jest na liczniku.

Dokonywanie pomiaru w danej strefie jest zależne od grupy taryfowej w liczniku, którą wcześniej Klient wybrał przy podpisywaniu umowy z dostawcą energii. Na przykład w taryfie G12 dokonywany jest pomiar w 1 strefie w godzinach 6:00-13:00 i 15:00-22:00, a w 2 strefie w godzinach 13:00-15:00 i 22:00-6:00.

Port WMBUS/USB

Wszystkie liczniki zdalnego odczytu wyposażone są w port Infrastruktury Domowej, w przypadku Energa-Operator jest to USB lub interfejs bezprzewodowy WMBUS, który umożliwia np. skomunikowanie z bramą sieci domowej. Szczegółowe dane dotyczące energii i jej poboru przesyłane są co 10 sekund. Pozwala to na bieżące kontrolowanie poziomu użytkowanej mocy, energii biernej i innych parametrów.

Komunikację w ramach sieci domowej z innymi urządzeniami można wykorzystać np. do takiej automatyzacji ich pracy, aby wykorzystanie mocy i energii mieściło się w zakładanych przez zakresach użytkowania.

Rodzaje liczników zdalnych

- licznik bezpośredni

Licznik jest podłączony bezpośrednio do obwodu odbiorcy – prąd płynie przez zaciski licznika. Instalowany jest u małych odbiorców: mieszkania, domy jednorodzinne, małe lokale usługowe. Instalowany tam, gdzie zakres pracy układu nie przekracza natężenia prądu o wartości 63 A. Licznik bezpośredni posiada wbudowany stycznik pozwalający na zdalne rozłączenie/załączenie odbiorcy. Liczniki tego typu w Energa-Operator S.A do komunikacji wykorzystują w zdecydowanej większości linię energetyczną niskiego napięcia (PLC). Moduł sieci komórkowej GSM jest zastępczym sposobem komunikacji.

- licznik półpośredni

Licznik jest podłączony przez przekładniki prądowe, ale napięcie jest mierzone bezpośrednio. Licznik półpośredni instalowany jest w miejscach, gdzie zakres pracy przekracza wartość 63 A, np. w małych zakładach pracy, większych obiektach gastronomicznych, sklepach spożywczych, szkołach, stacjach ładowania samochodów elektrycznych. Modułem komunikacyjnym dla liczników półpośrednich jest sieć komórkowa GSM.

- licznik pośredni

Licznik jest podłączony przez przekładniki prądowe oraz napięciowe, które redukują wartości na podstawie mnożnej w przekładnikach na wartości odpowiednie dla licznika. Układ pomiarowy stosowany w obiektach zasilanych bezpośrednio ze stacji transformatorowej SN lub z sieci WN. Instalowany jest w dużych zakładach pracy, większych szpitalach, rafineriach. Modułem komunikacyjnym dla licznika pośredniego jest sieć komórkowa GSM.

9. Społeczności energetyczne i lokalne inicjatywy energetyczne

Społeczności energetyczne mogą łączyć JST, przedsiębiorców, instytucje i stowarzyszenia, a także odbiorców indywidualnych, którzy współpracują ze sobą przy produkcji, magazynowaniu oraz korzystaniu z energii. Dobrze skoordynowana współpraca może przynosić zarówno wymierne korzyści finansowe, jak również zwiększyć bezpieczeństwo energetyczne i niezależność każdego z uczestników wspólnoty.
Obecnie polskie prawo definiuje dwa rodzaje takich społeczności, przewidując dla nich szereg udogodnień i zwolnień z opłat: klastry energetyczne oraz spółdzielnie energetyczne.

Spółdzielnia energetyczna

Stosowanie korzystnych mechanizmów rozliczeń przeznaczonych dla spółdzielni energetycznych wymaga:

- rejestracji spółdzielni w KOWR (gmina wiejska lub miejsko-wiejska),
- rejestracji spółdzielni w URE (gmina miejska),
- zgłoszenia spółdzielni do sprzedawcy energii i zawarcie umowy dla spółdzielni

Wymagania prawne

Zgodnie z prawną definicją spółdzielnia energetyczna stanowi dobrowolne zrzeszenie osób fizycznych i prawnych.

Przedmiotem działalności spółdzielni energetycznych jest wytwarzanie energii elektrycznej lub biogazu, lub biogazu rolniczego, lub biometanu, lub ciepła w instalacjach odnawialnego źródła energii, obrót nimi lub ich magazynowanie, dokonywanych w ramach działalności prowadzonej wyłącznie na rzecz tych spółdzielni energetycznych oraz jej członków.

Spółdzielnie energetyczną mogą założyć zarówno osoby fizyczne, JST, przedsiębiorcy, stowarzyszenia i inne podmioty. Punkty poboru w ramach jednej spółdzielni mogą znajdować się na terenie różnych gmin wiejskich, miejsko-wiejskich lub miejskich. Nie może być ich jednak więcej niż trzy i muszą one ze sobą sąsiadować.

Ustawą z dnia 9 października 2025 r. o zmianie ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych oraz niektórych innych ustaw wprowadzono możliwość rejestracji spółdzielni energetycznych w gminach miejskich.

Spółdzielnia energetyczna w przypadku, gdy przedmiotem jej działalności jest wytwarzanie, powinna umożliwić pokrycie w ciągu roku nie mniej niż 70% potrzeb własnych (poboru energii elektrycznej) spółdzielni energetycznej i jej członków. Energia wytwarzana musi pochodzić z instalacji odnawialnego źródła energii, której łączna moc zainstalowana nie może przekroczyć 10 MW.
Jeżeli wymienione warunki są spełnione, spółdzielnia energetyczna może zostać wpisana do rejestru Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (KOWR).

Zgłoszenie spółdzielni do sprzedawcy energii

Po rejestracji w KOWR lub URE spółdzielnia energetyczna powinna zostać zgłoszona do sprzedawcy energii elektrycznej (zgodnie z art. 40 ust. 1a Ustawy OZE) w celu zawarcia umowy dla spółdzielni energetycznej oraz zawarcia bądź aktualizacji umów kompleksowych poszczególnych członków spółdzielni.

W celu zachowania poprawności rozliczeń wymagane jest, aby wszyscy członkowie spółdzielni energetycznej posiadali:

- aktywne umowy kompleksowe z tym samym sprzedawcą energii elektrycznej (także wytwórcy energii elektrycznej*),
- umowy rozliczane na podstawie jednomiesięcznego okresu rozliczeniowego,
- liczniki zdalnego odczytu (LZO),
- poprawne formy rozliczenia umowy, zatem w przypadku prosumenta konieczna będzie rezygnacja z rozliczeń prosumenckich w celu zmiany na rozliczenia dla Odbiorcy z mikroinstalacją.

Dodatkowo wytwórcy energii, będący członkami spółdzielni, których źródła mają łączną moc zainstalowaną większą niż 50 kW – powinni posiadać z Energa-Operator S.A. umowę o świadczenie usług dystrybucji z wytwórcą będącym członkiem spółdzielni energetycznej, określającą podstawowe prawa i obowiązki stron w zakresie regulacji kwestii technicznych dotyczących modułów wytwarzania energii elektrycznej oraz wprowadzonej do sieci energii elektrycznej. Następnie **sprzedawca** zgłasza spółdzielnię do Energa-Operator S.A. na podstawie udzielonego pełnomocnictwa.

- W przypadku spełnienia wymogów formalnych Energa-Operator informuje o przyjęciu zgłoszenia do realizacji.
- W przypadku niespełnienia warunków formalnych zgłoszenie zostanie odrzucone ze wskazaniem niedotrzymanego warunku.

Odrzucenie zgłoszenia jest tożsame z zakończeniem procesu po stronie Energa-Operator. W celu rozpoczęcia ponownie procesu wymagane jest nowe zgłoszenie od sprzedawcy. Sprzedawca dokonuje również aktualizacji danych dotyczących spółdzielni energetycznej np. w przypadku przystąpienia nowych członków.

Korzyści ze spółdzielni energetycznych

Liczba spółdzielni energetycznych zarejestrowanych w KOWR lub URE rośnie z dnia na dzień. Nic dziwnego, ponieważ poza samą możliwością dzielenia się wspólną energią oferują one dodatkowo zwolnienie, w odniesieniu do zbilansowanej energii z opłat: mocowej, kogeneracyjnej oraz OZE.

Jak to działa?

Zużywana i produkowana przez daną spółdzielnie energia bilansowana jest godzinowo rozliczana przez sprzedawców energii w oparciu o zapisy Ustawy o OZE. Na podstawie danych godzinowych następuje również wyliczenie przez OSD opłat: mocowej, kogeneracyjnej oraz OZE. Liczba kWh pobranych (przeliczanych następnie na opłaty) pomniejszana jest o liczbę kWh wyprodukowaną przez spółdzielnie. Jeżeli bilans wynosi 0 lub spółdzielnia w danej godzinie wyprodukowała więcej prądu niż zużyła, wymienione opłaty zostają całkowicie zniesione.

Przykład 1 **Spółdzielnia składająca się z 23 punktów poboru energii:**

- odbiorców m.in. w gospodarstwach domowych, obiektach niemieszkalnych i miejskiego domu kultury,
- wytwórców z mikroinstalacjami – w szkole, świetlicy wiejskiej, gospodarstwach domowych i obiektach niemieszkalnych

w ciągu roku zaoszczędziła na opłatach OZE, kogeneracyjnej oraz mocowej **blisko 26 % - ponad 2 tysiące złotych**.

Przykład 2 **Spółdzielnia składająca się z 24 punktów poboru energii:**

- odbiorców w budynkach niemieszkalnych, m.in. biblioteki, ośrodki kultury, szkoły i oczyszczalni ścieków,
- wytwórców z mikro instalacjami na budynkach niemieszkalnych, a także elektrowni słonecznej

w ciągu roku zaoszczędziła na opłatach OZE, kogeneracyjnej oraz mocowej, **prawie 52 % - ponad 38 tysięcy złotych**.

Wysokość oszczędności i ich procentowy udział zależą od wielkości poboru energii elektrycznej oraz tego, jak dobrze spółdzielnia będzie zbilansowana. Wskazane jest, aby godzinowa suma poboru energii jak najlepiej odpowiadała sumie jej produkcji przez spółdzielnię. Przed założeniem spółdzielni, korzystając z danych od Energa-Operator S.A. warto sprawdzić na ile źródła wytwórcze potencjalnych uczestników odpowiadają ewentualnemu odbiorowi energii.

Do oszczędności związanych z wymienionymi opłatami dystrybucyjnymi dodać należy jeszcze m.in. te, które związane są z korzystaniem z energii wyprodukowanej w ramach spółdzielni, zamiast zakupionej od sprzedawcy energii elektrycznej.

Spółdzielnia ma dużą elastyczność w kwestii regulowania swoich rozliczeń wewnętrznych.

Informacje o spółdzielniach energetycznych dostępne są również na stronie Energa-Operator.

Czym jest klaster energii?

Klaster energii jest porozumieniem (formą umowy) zawartym pomiędzy działającymi lokalnie podmiotami zajmującymi się wytwarzaniem, konsumpcją, magazynowaniem i sprzedażą, ciepła, chłodu, energii elektrycznej w transporcie (paliw), pozwalającym na zapewnienie jego stronom korzyści gospodarczych, społecznych, środowiskowych lub zwiększenie elastyczności systemu elektroenergetycznego.

Przedmiotem ww. porozumienia jest wytwarzanie, równoważenie zapotrzebowania, dystrybucja, magazynowanie oraz obrót energią elektryczną, z naciskiem na wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

Zgodnie z Ustawą o OZE wśród członków klastra powinien znaleźć się przynajmniej jeden z następujących podmiotów:

- jednostka samorządu terytorialnego lub
- spółka kapitałowa utworzona przez jednostkę samorządu terytorialnego z siedzibą na obszarze działania klastra energii lub
- spółka kapitałowa, której udział w kapitale zakładowym spółki, o której mowa w lit. b , jest większy niż 50% lub przekracza 50% liczby udziałów lub akcji.

Obszar działalności klastra energii nie może przekraczać obszaru powiatu w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107, z późn. zm.) lub 5 sąsiadujących ze sobą gmin. Nie może obejmować połączeń z sąsiednimi krajami, a członkowie klastra energii są przyłączeni do sieci dystrybucyjnej tego samego operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV.

Klaster energii reprezentowany jest przez koordynatora, który może być dowolnym członkiem klastra energii lub specjalnie powołaną w tym celu spółdzielnią, stowarzyszeniem czy fundacją.

Klaster energii w chwili zgłoszenia przez koordynatora do Energa-Operator S.A. oraz do wybranych sprzedawców energii elektrycznej musi znajdować się w rejestrze klastrów energii prowadzonym przez Prezesa URE.

Więcej informacji dotyczących zgłaszania klastrów energii znaleźć można na naszej stronie.

Wsparcie dla klastrów energii

W ramach systemu wsparcia, o którym mowa w art. 184 k ust.1 Ustawy o OZE dla klastrów energii, przewidziano zwolnienie z opłaty OZE i opłaty kogeneracyjnej energii wytworzonej z odnawialnych źródeł energii, wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, a następnie pobranej z tej sieci przez członków klastra energii.

Dodatkowo, mechanizm wsparcia przewiduje obniżenie kosztów usługi dystrybucji w zakresie składnika zmiennego stawki sieciowej oraz opłaty jakościowej, które uzależnione będzie od poziomu pokrycia zużycia własnego w klastrze energią wytworzoną z odnawialnych źródeł energii.

Upust, w zależności od spełnionych przez klaster warunków, może wynieść maksymalnie 25% wysokości wyżej wymienionych opłat dystrybucyjnych dla danej godziny okresu rozliczeniowego.

Więcej informacji o mechanizmach wsparcia przewidzianego dla klastrów energii znaleźć można na stronie Energa-Operator. Obecnie przewidziane dla klastrów mechanizmy wsparcia nie są stosowane i czekają na decyzję zatwierdzającą ze strony Komisji Europejskiej.

Systemu wsparcia dla klastrów energii, o którym mowa w art. 184k ust. 1 Ustawy o OZE, nie stosuje się do dnia wydania pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o zgodności pomocy publicznej przewidzianej w tych przepisach z rynkiem wewnętrznym albo uznania przez Komisję Europejską, że przepis ten nie stanowi pomocy publicznej – wynika to z art. 48 pkt 2 ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw.

Wspólnota energetyczna = bezpieczeństwo energetyczne

Wspólnoty energetyczne produkując i wykorzystując energię lokalnie zwiększają elastyczność systemu energetycznego. Przyczyniają się do ograniczenia strat sieciowych. Pozwalają swoim członkom być w większym stopniu niezależnymi od wahań cen energii.

Inne sposoby wspólnego produkowania i korzystania z energii

Poza zdefiniowanymi w prawie wspólnotami energetycznymi istnieją również inne możliwości wspólnego produkowania energii i korzystania z niej - wspólnoty prosumenckie: **prosument wirtualny** oraz **prosument zbiorowy**.

Prosument zbiorowy

Prosumentem zbiorowym mogą zostać mieszkańcy lub użytkownicy budynku wielolokalowego.

- źródłem wytwórczym dla budynku może być mikroinstalacja o mocy do 50 kW lub mała instalacja o mocy do 1 MW,
- warunkiem jest to, aby przynależne do budynku źródło przyłączone było do sieci dystrybucyjnej za pośrednictwem tej samej wewnętrznej instalacji elektrycznej budynku wielolokalowego, w którym znajdują się punkty poboru energii elektrycznej odbiorców chcących zostać prosumentami zbiorowymi (czyli w praktyce ich liczniki),
- samo źródło wytwórcze powinno posiadać odrębny licznik – czyli nie może być „za licznikiem" części wspólnych lub któregoś z lokali,
- każdy prosument zbiorowy w danym budynku ma przypisaną ilość energii równej jego udziałowi w obiektowej instalacji OZE. Przypadający na jednego uczestnika udział nie może jednak przekroczyć 50 kW.

Sprawy związane z warunkami przyłączenia, zgłoszeniem poszczególnych prosumentów i ich udział, a także organizacją samego montażu źródła wytwórczego prowadzi reprezentant – czyli np. wspólnota/spółdzielnia mieszkaniowa lub zarządca budynku.

Wniosek zgłoszenia prosumenta zbiorowego dostępny jest na naszej stronie.

Wspólna korzyść

Model prosumenta zbiorowego jest szczególnie korzystny dla budynków wielolokalowych, gdzie instalacja OZE może zaspokajać nie tylko zapotrzebowanie na energię w częściach wspólnych budynku, ale również u poszczególnych lokatorów, przedsiębiorców i innych użytkowników lokali.

W ramach budynku wielolokalowego, prosumentem zbiorowym może być zarówno wspólnota mieszkaniowa (części wspólne budynku), indywidualni lokatorzy, jak i przedsiębiorstwa oraz inne podmioty korzystające z lokali, wspólnie korzystające z energii wyprodukowanej przez budynkową instalację OZE.

Prosument zbiorowy, tak jak w przypadku rozliczeń u innych prosumentów, bilansowany jest godzinowo.

Prosument wirtualny

Prosument wirtualny może mieć udział w źródle wytwórczym znajdującym się w zupełnie w innym miejscu niż to, w którym odbierana jest energia. Jest to więc idealne rozwiązanie dla wszystkich tych, którzy nie posiadają odpowiedniej powierzchni i warunków do instalacji źródła wytwórczego przy swoim budynku.

Podobnie jak w przypadku prosumenta zbiorowego, energia rozliczana jest godzinowo, proporcjonalnie do udziału każdego z uczestników w danym źródle wytwórczym, np. farmie fotowoltaicznej. Udział pojedynczego prosumenta również nie może przekroczyć 50 kW.

Udziałowcem źródła wytwórczego jako prosument wirtualny może być właściwie każdy – zarówno mieszkańcy domów, budynków wielorodzinnych, przedsiębiorcy, a także jednostki samorządu terytorialnego.

W przypadku tego rodzaju prosumenta energia nie jest wykorzystywana lokalnie, dlatego nie są tu przewidziane specjalne zwolnienia z części opłat dystrybucyjnych. Należy jednak pamiętać, że znacznym zyskiem może być sama produkowana przez wspólne źródło energia, które ze względu na zdecydowanie mniejsze ograniczenia terytorialne może być zlokalizowane w optymalnie dostosowanym do jego pracy miejscu.

Do 19 października 2026 r. prosument wirtualny może funkcjonować tylko na terenie tego samego Operatora Systemu Dystrybucyjnego (OSD), u którego działa źródło wytwórcze. Po tej dacie ten wymóg przestanie obowiązywać, co ma umożliwiać dokonywanie rozliczeń za pośrednictwem sytemu CSIRE.

10. Rozwiązania i trendy nowoczesnej energetyki

Wartość mocy zainstalowanej OZE wraz mikroinstalacjami wynosi ponad 10,6 GW, które przyłączone są do sieci Energa-Operator S.A. Co 13 klient jest prosumentem posiadającym własną małą elektrownię. Energetyka rozproszona, oparta o lokalne źródła wytwórcze trafiła pod strzechy i stała się integralną częścią otaczającej nas rzeczywistości.

Gmina nie jest już wyłącznie odbiorcą energii, lecz aktywnym uczestnikiem lokalnego rynku energetycznego. Jednym z wyzwań dla Gminnego Energetyka jest takie zaplanowanie współpracy źródeł wytwórczych z lokalnym odbiorem energii elektrycznej, by te jak najlepiej się uzupełniały.

Nie tylko słońce i wiatr

Najpopularniejszymi odnawialnymi źródłami energii (OZE) w Polsce są elektrownie wiatrowe oraz fotowoltaiczne. W przypadku samorządów bardzo częstym rozwiązaniem jest montaż fotowoltaiki np. na dachach budynków użyteczności publicznej.

W celu jak najlepszego lokalnego zbilansowania energii (jeżeli jest to możliwe), warto rozważyć stosowanie również innych źródeł wytwórczych. Mogą to być np. małe elektrownie wodne lub biogazownie. Takie zróżnicowanie zwiększa bezpieczeństwo i lokalną niezależność energetyczną – przy zmianie pogody, nawet gdy słońce nie świeci, a wiatr nie wieje, część źródeł nadal może dostarczać energię. Ma też pozytywny wpływ na funkcjonowanie sieci energetycznej, pozwalając łatwiej utrzymać odpowiednie parametry jej pracy.

Należy zakładać, że sposoby rozliczeń dotyczące wspólnot energetycznych w coraz większym stopniu będą preferować ich lokalne bieżące bilansowanie się, odzwierciedlające realną sytuację w sieci. Planując lokalny system energetyczny warto wziąć to już teraz pod uwagę.

Magazyn energii to dziś podstawa

W 2025 w Energa-Operator pobiliśmy rekord wydanych warunków przyłączeniowych dla magazynów energii o mocy większej niż 50 kW. W sumie wydaliśmy pozwolenia na przyłączenie dla ponad 300 obiektów tego typu, na łączną moc 3,6 GW. To wzrost o blisko 170% w stosunku do roku 2024. W 2025 roku przyłączyliśmy także ponad 12 tysięcy przydomowych magazynów energii o mocy do 50 kW. Ich liczba łącznie przekroczyła już 21 tysięcy. Tak duże zainteresowanie nie jest przypadkowe. Moc OZE w Polsce jest już na tyle znaczna, że przy odpowiedniej pogodzie często produkują one więcej energii niż możemy zużyć. Jeżeli jej nadmiar nie zostanie zmagazynowany w danej chwili, po prostu się zmarnuje.

Magazyn energii to dziś praktycznie niezbędna część wyposażenia każdego budynku, w którym zamontowane zostały OZE. Pozwala przechować energię i korzystać z niej w czasie, kiedy odnawialne źródła jej nie produkują – co wiąże się z oszczędnościami. Odpowiednio skonfigurowany magazyn może też pracować w trybie „wyspowym" m.in. podczas awarii sieci, zapewniając dodatkowe zabezpieczenie w energię ważnych obiektów.

Bez magazynów energii nie jest możliwa stabilność i niezależność energetyczna lokalnych społeczności. Mogą mieć one zastosowanie we wszystkich elementach infrastruktury gminnej – m.in. w szkołach, oczyszczalniach ścieków, budynkach gminy, oświetleniu ulicznym, pompach wody itp.

Energię można magazynować na kilka sposobów. Najpopularniejszym jest magazyn energii elektrycznej w postaci baterii lub akumulatorów np. LiFePo4, który bezpośrednio przechowuje energię elektryczną. Tego typu magazyny energii nie są jedynym rozwiązaniem. Inne sposoby na przechowywanie energii w sposób pośredni to np. elektrownie szczytowo-pompowe, które wytwarzają energię poprzez przelewanie wody z górnego do dolnego źródła lub też magazyny sprężonego powietrza, które można wykorzystać do napędu turbiny. Przed wyborem odpowiedniej technologii należy przeanalizować potrzeby oraz wady i zalety każdego rozwiązania względem potencjalnych kosztów inwestycji.

Elektromobilność

Rozwój elektromobilności to kolejny element nowoczesnej energetyki lokalnej. Po polskich drogach jeździ już ponad 130 tysięcy pojazdów całkowicie elektrycznych. Infrastruktura ładowania staje się więc jednym z istotnych oczekiwań mieszkańców gminy. Zwiększa również atrakcyjność samorządu pod kątem turystycznym oraz zapewnia odbiór energii wywarzanej przez miejscowe OZE.

Gmina, poprzez rozwój elektromobilności może zyskać m.in.:

- realne oszczędności budżetowe poprzez elektryfikację transportu publicznego i komunalnego,
- poprawę jakości powietrza, co wpłynie na zwiększenie zadowolenia mieszkańców oraz lepszy wizerunek gminy,
- dodatkowe przychody dla gminy z tytułu opłat za ładowanie czy wynajem terenu pod budowę stacji ładowania,
- ułatwienie rozwoju lokalnych OZE poprzez lokalne bilansowanie.

Elektromobilność to także możliwość wykorzystania pojazdów jako magazynów energii. Dwukierunkowe stacje ładowania V2G (Vehicle to grid) mogą również zasilać i stabilizować lokalną sieć energetyczną. Technologia ta jest na razie w Polsce we wczesnej fazie, ale warto śledzić jej rozwój.

Dobra praktyka

Energa-Operator S.A. we wnioskach przyłączeniowych posiada opcję przyłączenia stacji ładowania w trybie V2G, który pozwala nie tylko na ładowanie, ale i oddawanie energii z baterii samochodu do sieci.

Dobrą praktyką jest wyznaczenie miejsc na stacje ładowania samochodów elektrycznych we wszystkich kluczowych obszarach gminy – na parkingach przed gminnymi obiektami, przed miejscami użyteczności publicznej czy też przy węzłach przesiadkowych komunikacji zbiorowej.

Elektryfikacja ciepłownictwa

Ważnym trendem nowoczesnej energetyki jest elektryfikacja ciepłownictwa. Dotychczas oba obszary łączyła głównie kogeneracja – czyli jednoczesna produkcja energii cieplnej i elektrycznej. Najczęściej przy wykorzystaniu paliw kopalnych, ale też np. w spalarniach odpadów.

Teraz coraz popularniejsza staje się technologia Power2Heat, czyli zamiana energii elektrycznej na ciepło. Najczęściej z wykorzystaniem kotłów elektrodowych oraz pomp ciepła. W połączeniu z magazynami ciepła krótkoterminowymi bądź sezonowymi, pozwalającymi przechować energię cieplną na kolejną porę roku, jest to doskonałe rozwiązanie dla zagospodarowania nadwyżek energii elektrycznej, kiedy OZE produkują jej najwięcej i kiedy jest ona nawet darmowa. Nie sposób nie brać technologii Power2Heat pod uwagę przy planowaniu modernizacji lokalnego ciepłownictwa.

Przemysł energochłonny bliżej źródeł energii

Teren, na którym energię dostarcza Energa-Operator S.A. staje się dziś nowym energetycznym centrum Polski. Już teraz moc wszystkich OZE przyłączonych do naszej sieci ponad czterokrotnie przekracza średnie zapotrzebowanie. Nadwyżka energii w momencie szczytu jej produkcji jest tak wysoka, że nie sposób jej zmagazynować. Kluczowym zagadnieniem staje się przyciągnięcie tutaj przedsiębiorstw energochłonnych, np. zakładów produkcyjnych i centrów danych . To wspólne zadanie OSD i samorządów oraz ogromna szansa na rozwój.

Energa-Operator S.A. wprowadziła już pierwsze rozwiązania z myślą o ułatwieniu odbiorcom korzystania z energii w momencie, kiedy jest jej najwięcej i kiedy jest najtańsza:

- **Interwencyjna Dostawa Mocy Czynnej** - pozwala na bezpłatne zwiększenie poboru mocy czynnej ponad wartość mocy umownej w wyznaczonych przez OSD okresach, do poziomu tzw. mocy bezpiecznej.

- **Taryfy dystrybucyjne G11f i C11f** przystosowane do cen dynamicznych – które poprzez obniżenie stawki zmiennej przy odpowiednim zwiększeniu stawki stałej, znacząco redukują udział kosztów dystrybucyjnych w zakupach jednostki energii. Nasze nowe taryfy przeznaczone są nie tylko dla gospodarstw domowych, ale też przedsiębiorców.

Zwiększenie odbioru energii elektrycznej w miejscach, gdzie OZE produkują jej najwięcej, to także klucz do tego, by transformacja energetyczna była w Polsce sprawiedliwa i nie obciążała nikogo ponad miarę.

Dobra praktyka

Konsultacja MPZ P z Energa-Operator S.A. przed jego uchwaleniem ułatwia planowanie rozbudowy i modernizacji sieci, tak aby była ona jak najlepiej dostosowana do potrzeb samorządu i tworzyła potencjał dla inwestycji oraz rozwoju przedsiębiorstw.

Dlatego w przygotowaniu mamy już kolejne ułatwienia dla klientów. Śledzimy też najnowsze światowe trendy, a także zabieramy głos w dyskusji, przedstawiając nowe możliwości dotyczące np. kształtowania taryf. Kluczową rolę w przygotowaniu kompleksowej i atrakcyjnej oferty dla inwestorów odgrywać będzie współpraca z lokalnymi samorządami.

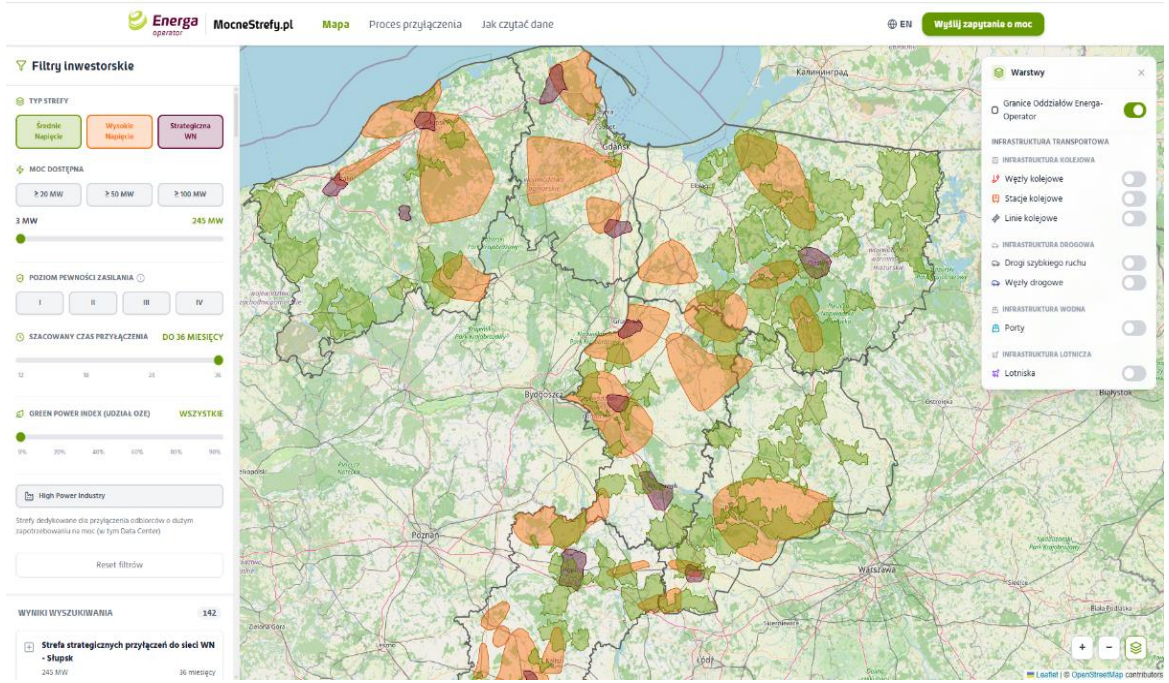
Na świecie np. w USA oraz Kanadzie stosowane są rozwiązania w których OSD, we współpracy z władzami lokalnymi, w ramach trójstronnych kontraktów mogą w pewnym zakresie swobodnie kształtować wysokość opłat sieciowych w zamian za realizację przez podmioty gospodarcze zobowiązań wobec lokalnych społeczności.

Mocne strefy

Energa-Operator S.A. z myślą o odbiorcach, którzy potrzebują znacznej ilości energii, przygotowała **portal z mapami dostępnych mocy przyłączeniowych:** https://mocnestrefy.pl/

To praktyczne narzędzie, które ułatwia wstępne sprawdzenie możliwości przyłączenia nowego obiektu do sieci dystrybucyjnej. Dzięki niemu można szybko ocenić, czy w danej lokalizacji istnieją warunki do realizacji nowej inwestycji, np. zakładu produkcyjnego, siedziby przetwórstwa, czy data center.

Jeżeli na terenie danej gminy dostępna jest znaczna moc przyłączeniowa, informacje o tym mogą być dodatkowym atutem dla inwestorów, którzy poszukują miejsca do realizacji swoich inwestycji. Warto przekazać je dalej np. zamieszczając na stronie gminy.

Portal pozwala na:

- szybkie sprawdzenie dostępnych mocy przyłączeniowych w wybranym obszarze,
- uzyskanie wstępnej informacji o możliwościach rozwoju obiektu lub instalacji,
- oszczędność czasu dzięki dostępowi do danych z sieci w jednym miejscu,
- świadome planowanie kolejnych etapów inwestycji, jeszcze przed złożeniem formalnego wniosku.

Warto regularnie korzystać z tego narzędzia, zwłaszcza na wczesnym etapie planowania nowych przedsięwzięć. Portal umożliwia trafniejsze decyzje i minimalizuje ryzyko niepotrzebnych opóźnień. Jest on także na bieżąco aktualizowany.

Ponadto na stronie można znaleźć informacje o procesie przyłączeniowym oraz wysłać zapytanie o konkretny obszar w celu pozyskania dokładniejszych danych o sieci.

Dynamiczne ceny energii

Ceny energii, które zmieniają się w zależności od poziomu jej produkcji, coraz częściej pojawiają się w ofertach sprzedawców. Zwykle bazują na publikowanych przez TGE (Towarowa Giełda Energii) cenach energii na kolejny dzień, ale ostateczny kształt oferty zależy od konkretnego sprzedawcy.

Dynamiczne ceny mogą przynieść spore oszczędności, ale tylko wtedy, gdy korzystamy z nich świadomie. Wahania cen potrafią być duże więc przy nieumiejętnym użytkowaniu łatwo też o straty. To rozwiązanie raczej dla osób, które dobrze znają swoje zużycie energii.

Zanim zdecydujesz się na taką ofertę warto:

- sprawdzić swoje dotychczasowe zużycie energii,
- ocenić, na ile możesz dopasować korzystanie z urządzeń do zmieniających
  się cen
- dokładnie przeanalizować ofertę sprzedawcy (koszty, sposób rozliczeń),
- rozważyć możliwość magazynowania energii.

11. Check - Listy

Sprawdź, czy masz wszystkie dokumenty i informacje, aby nie tracić czasu na późniejsze uzupełnienia lub ponowne składanie wniosków.

Nowe przyłączenie

Wytwórca

Dla instalacji do 10 MW lub przyłączonych na napięciu niższym niż 110 kV.

Wnioskodawca składa do Energa-Operator S.A. Wniosek o określenie warunków przyłączenia modułu wytwarzania energii typu A, B lub C do sieci elektroenergetycznej. Zanim złożysz wniosek upewnij się, że załączyłeś poniższe dokumenty:

- dokument potwierdzający tytuł prawny do korzystania z obiektu, w którym będą używane przyłączane urządzenia, instalacje lub sieci (dopuszcza się złożenie dokumentu potwierdzającego tytuł prawny do korzystania z nieruchomości, na której będzie zlokalizowany MWE),
- plan zabudowy na mapie sytuacyjno-wysokościowej (w skali 1:500 lub dokładniejszej) lub szkic sytuacyjny, określający usytuowanie przyłączanego obiektu względem istniejącej sieci i obiektów sąsiednich,
- aktualny odpis z księgi wieczystej lub wypis z ewidencji gruntów,
- wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub w przypadku braku takiego planu, decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,
- planowany elektryczny schemat instalacji elektrycznej obiektu, uwzględniający schemat stacji transformatorowo-rozdzielczej wraz z jej parametrami oraz przedstawiający długość linii zasilających MWE,
- dla farm wiatrowych – załącznik nr 2 oraz wyciąg ze sprawozdania z badania jakości energii wytwarzanej przez turbiny,
- dla farm fotowoltaicznych – załącznik nr 3 oraz wyciąg z badania jakości energii przetwarzanej przez falowniki,
- oświadczenie wnioskodawcy w przypadku większej mocy zainstalowanej lub osiąganej niż moc przyłączeniowa zgodnie z załącznikiem nr 4.

Dla instalacji powyżej 10 MW lub przyłączonych na napięciu wyższym niż 110 kV.

Wnioskodawca składa do Energa-Operator S.A. Wniosek o określenie warunków przyłączenia modułu wytwarzania energii typu D do sieci elektroenergetycznej wraz z kompletem następujących załączników:

- dokument potwierdzający tytuł prawny do korzystania z obiektu, w którym będą używane przyłączane urządzenia, instalacje lub sieci (dopuszcza się złożenie dokumentu potwierdzającego tytuł prawny do korzystania z nieruchomości, na której będzie zlokalizowany moduł wytwarzania energii),
- plan zabudowy na mapie sytuacyjnowysokościowej lub szkic sytuacyjny, określający usytuowanie przyłączanego obiektu względem istniejącej sieci i obiektów sąsiednich,
- aktualny odpis z księgi wieczystej lub wypis z ewidencji gruntów,
- wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który wykaże możliwość budowy danego Modułu Wytwarzania Energii na terenie objętym inwestycją lub w przypadku braku takiego planu, decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla nieruchomości określonej we Wniosku, jeżeli jest ona wymagana na podstawie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- planowany elektryczny schemat instalacji elektrycznej obiektu uwzględniający schemat stacji SN/WN oraz długości linii zasilających MWE,
- dla farm wiatrowych – załącznik nr 2 oraz wyciąg ze sprawozdania z badania jakości energii wytwarzanej przez turbiny,
- dla farm fotowoltaicznych – załącznik nr 3 oraz wyciąg z badania jakości energii przetwarzanej przez falowniki,
- oświadczenie wnioskodawcy w przypadku większej mocy zainstalowanej lub osiąganej niż moc przyłączeniowa zgodnie z załącznikiem nr 4.

Odbiorca

Wnioskodawca składa do Energa-Operator S.A. wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej o odpowiednim napięciu wraz z kompletem następujących załączników:

1. **Napięcie 230/400 V:**
   a. dokument potwierdzający tytuł prawny do korzystania z obiektu, w którym będą używane przyłączane urządzenia, instalacje lub sieci, np. odpis z księgi wieczystej, akt notarialny,
   b. plan zabudowy - szkic sytuacyjny, określający usytuowanie przyłączanego obiektu względem istniejącej sieci i obiektów sąsiednich.

2. **Napięcie 15 kV:**
   a. dokument potwierdzający tytuł prawny do korzystania z obiektu w którym będą używane przyłączane urządzenia, instalacje lub sieci, np. odpis z księgi wieczystej, akt notarialny,
   b. plan zabudowy - szkic sytuacyjny, określający usytuowanie przyłączanego obiektu względem istniejącej sieci i obiektów sąsiednich,
   c. upoważnienie do reprezentowania wnioskodawcy (jeżeli w imieniu wnioskodawcy wniosek składa inny podmiot),
   d. schemat elektryczny jednokreskowy przyłączanych urządzeń, instalacji lub sieci wraz z ich opisem.

3. **Napięcie 110 kV:**
   a. dokument potwierdzający tytuł prawny do korzystania z obiektu w którym będą używane przyłączane urządzenia, instalacje lub sieci elektryczne należące do wnioskodawcy (własność musi zostać potwierdzona odpisem zwykłym księgi wieczystej) oraz aktualne mapy ewidencji gruntów, wypis z ewidencji gruntów i wykaz numerów ewidencyjnych działek, na których zlokalizowana będzie inwestycja,
   b. plan zabudowy - szkic sytuacyjny, określający usytuowanie przyłączanego obiektu względem istniejącej sieci i obiektów sąsiednich,
   c. Schemat elektryczny jednokreskowy przyłączanych urządzeń, instalacji lub sieci wraz z ich opisem,
   d. Wypis z Krajowego Rejestru Sądowego lub zaświadczenie o wypisie do ewidencji działalności gospodarczej.

Zmiana paramentów przyłącza

W przypadku potrzeby zmiany parametrów przyłącza należy złożyć wniosek dla istniejącego obiektu przyłączonego do wybranego rodzaju napięcia i dołączyć załączniki takie same jak dla nowego obiektu.

Zawarcie umowy dystrybucyjnej

Odbiorca

Odbiorca w grupie taryfowej G, C1x

Wnioskodawca składa do Energa-Operator S.A. Wniosek o zawarcie umowy o świadczenie usług dystrybucji z odbiorcą energii elektrycznej w grupie taryfowej G, C1x wraz z kompletem następujących załączników:

- pełnomocnictwo (jeśli wymagane),
- oświadczenie o gotowości instalacji przyłączanej (nie dotyczy odbiorców nowo przyłączanych, zmiany odbiorcy bez odłączenia instalacji od sieci OSD),
- dokument potwierdzający zakończenie procesu przyłączeniowego Oświadczenie o wykonaniu przyłączenia (dotyczy obiektów nowo przyłączanych),

- dokument potwierdzający tytuł prawny odbiorcy do korzystania z obiektu, w którym będą używane urządzenia, instalacje lub sieci elektryczne należące do odbiorcy np. odpis z księgi wieczystej, akt notarialny (dotyczy zmiany właściciela/odbiorcy lub obiektów nowo przyłączanych),
- oświadczenie dot. uprawnienia do korzystania z odrębnej grupy taryfowej dla energii elektrycznej dla jednostki ochrony przeciwpożarowej (OSP) (dotyczy charakteru odbioru: jednostka ochrony przeciwpożarowej (OSP).

Odbiorca w Grupie taryfowej A, B, C2x

Wnioskodawca składa do Energa-Operator S.A. Wniosek o zawarcie umowy o świadczenie usług dystrybucji z odbiorcą energii elektrycznej w grupie taryfowej A, B, C2x wraz z kompletem następujących załączników:

- pełnomocnictwo (jeśli wymagane),
- oświadczenie o gotowości instalacji przyłączanej (nie dotyczy odbiorców nowo przyłączanych, zmiany odbiorcy bez odłączenia instalacji od sieci OSD),
- dokument potwierdzający zakończenie procesu przyłączeniowego Oświadczenie o wykonaniu przyłączenia (dotyczy obiektów nowo przyłączanych),
- dokument potwierdzający tytuł prawny odbiorcy do korzystania z obiektu, w którym będą używane urządzenia, instalacje lub sieci elektryczne należące do odbiorcy, np. odpis z księgi wieczystej, akt notarialny (dotyczy zmiany właściciela/odbiorcy lub obiektów nowo przyłączanych)
- oświadczenie dot. uprawnienia do korzystania z odrębnej grupy taryfowej dla energii elektrycznej dla jednostki ochrony przeciwpożarowej (OSP) (dotyczy charakteru odbioru: jednostka ochrony przeciwpożarowej (OSP),
- schemat połączenia instalacji/sieci odbiorcy z siecią OSD.

Odbiorca wytwarzający energię elektryczną w mikroinstalacji, prosument energii odnawialnej, prosument zbiorowy energii odnawialnej, prosument wirtualny energii odnawialnej

Wnioskodawca składa do Energa-Operator S.A. Wniosek o zawarcie umowy o świadczenie usług dystrybucji z odbiorcą wytwarzającym energię elektryczną w mikroinstalacji, prosumentem energii odnawialnej, prosumentem zbiorowym energii odnawialnej, prosumentem wirtualnym energii odnawialnej wraz z kompletem następujących załączników:

- pełnomocnictwo (jeśli wymagane),
- oświadczenie o gotowości instalacji przyłączanej (nie dotyczy odbiorców nowo przyłączanych, zmiany odbiorcy bez odłączenia instalacji od sieci OSD),
- dokument potwierdzający zakończenie procesu przyłączeniowego Oświadczenie o wykonaniu przyłączenia (dotyczy obiektów nowo przyłączanych),
- dokument potwierdzający tytuł prawny odbiorcy do korzystania z obiektu, w którym będą używane urządzenia, instalacje lub sieci elektryczne należące do odbiorcy, np. odpis z księgi wieczystej, akt notarialny (dotyczy zmiany właściciela/odbiorcy lub obiektów nowo przyłączanych),

- oświadczenie dot. uprawnienia do korzystania z odrębnej grupy taryfowej dla energii elektrycznej dla jednostki ochrony przeciwpożarowej (OSP) (dotyczy charakteru odbioru: jednostka ochrony przeciwpożarowej (OSP),
- schemat połączenia instalacji/sieci odbiorcy z siecią OSD.

Wytwórca

Wytwórca (URDw) posiadający moduł wytwarzania energii typu A, B, C

Wnioskodawca składa do Energa-Operator S.A. Wniosek o zawarcie umowy o świadczenie usług dystrybucji z wytwórcą posiadającym moduł wytwarzania energii typu A, B, C wraz z kompletem następujących załączników:

- pełnomocnictwo (jeśli wymagane),
- oświadczenie o gotowości instalacji przyłączanej (nie dotyczy wytwórców nowo przyłączanych, zmiany wytwórcy bez odłączenia instalacji od sieci OSD),
- dokument potwierdzający zakończenie procesu przyłączeniowego Oświadczenie o wykonaniu przyłączenia,
- dokument potwierdzający tytuł prawny wytwórcy do korzystania z obiektu, w którym będą używane urządzenia, instalacje lub sieci elektryczne należące do wytwórcy, np. odpis z księgi wieczystej, akt notarialny (dotyczy zmiany właściciela lub obiektów nowo przyłączanych),
- schemat połączenia instalacji/sieci wytwórcy z siecią OSD.

Wytwórca (URDw) posiadający moduł wytwarzania energii typu D

Wnioskodawca składa do Energa-Operator S.A. Wniosek o zawarcie umowy o świadczenie usług dystrybucji z wytwórcą posiadającym moduł wytwarzania energii typu D wraz z kompletem następujących załączników:

- pełnomocnictwo (jeśli wymagane),
- oświadczenie o gotowości instalacji przyłączanej (nie dotyczy wytwórców nowo przyłączanych, zmiany wytwórcy bez odłączenia instalacji od sieci OSD),
- dokument potwierdzający zakończenie procesu przyłączeniowego Pozwolenie na podanie napięcia EON,
- dokument potwierdzający tytuł prawny wytwórcy do korzystania z obiektu, w którym będą używane urządzenia, instalacje lub sieci elektryczne należące do wytwórcy, np. odpis z księgi wieczystej, akt notarialny (dotyczy zmiany właściciela lub obiektów nowo przyłączanych),
- schemat połączenia instalacji/sieci wytwórcy z siecią OSD.

Wytwórca będący członkiem spółdzielni energetycznej

Wnioskodawca składa do Energa-Operator S.A. Wniosek o zawarcie umowy o świadczenie usług dystrybucji z wytwórcą będącym członkiem spółdzielni energetycznej wraz z kompletem następujących załączników:

- pełnomocnictwo (jeśli wymagane),
- oświadczenie o gotowości instalacji przyłączanej (nie dotyczy wytwórców nowo przyłączanych, zmiany wytwórcy bez odłączenia instalacji od sieci OSD)
- dokument potwierdzający zakończenie procesu przyłączeniowego Oświadczenie o wykonaniu przyłączenia,

- dokument potwierdzający tytuł prawny wytwórcy do korzystania z obiektu, w którym będą używane urządzenia, instalacje lub sieci elektryczne należące do wytwórcy, np. odpis z księgi wieczystej, akt notarialny (dotyczy zmiany właściciela lub obiektów nowo przyłączanych),
- schemat połączenia instalacji/sieci wytwórcy z siecią OSD.

Posiadacz magazynu energii elektrycznej

Wnioskodawca składa do Energa-Operator S.A. Wniosek o zawarcie umowy o świadczenie usług dystrybucji z posiadaczem magazynu energii elektrycznej wraz z kompletem następujących załączników:

- pełnomocnictwo (jeśli wymagane),
- oświadczenie o gotowości instalacji przyłączanej (nie dotyczy posiadaczy magazynu energii elektrycznej nowo przyłączanych, zmiany posiadacza magazynu energii elektrycznej bez odłączenia instalacji od sieci OSD),
- dokument potwierdzający zakończenie procesu przyłączeniowego Oświadczenie o wykonaniu przyłączenia (dotyczy obiektów nowo przyłączanych),
- dokument potwierdzający tytuł prawny posiadacza magazynu energii elektrycznej do korzystania z obiektu, w którym będą używane urządzenia, instalacje lub sieci elektryczne należące do posiadacza magazynu energii elektrycznej, np. odpis z księgi wieczystej, akt notarialny (dotyczy zmiany właściciela/posiadacza magazynu energii elektrycznej lub obiektów nowo przyłączanych),
- schemat połączenia instalacji/sieci posiadacza magazynu energii elektrycznej z siecią OSD.

Operator Ogólnodostępnej Stacji Ładowania

Wnioskodawca składa do Energa-Operator S.A. Wniosek o zawarcie umowy o świadczenie usług dystrybucji z Operatorem Ogólnodostępnej Stacji Ładowania wraz z kompletem następujących załączników:

- pełnomocnictwo (jeśli wymagane),
- oświadczenie Operatora Ogólnodostępnej Stacji Ładowania,
- Dokument potwierdzający zakończenie procesu przyłączeniowego Oświadczenie o wykonaniu przyłączenia (dotyczy nowo przyłączanych Ogólnodostępnych stacji ładowania wskazanych w Załączniku do Wniosku: Dane Ogólnodostępnych stacji ładowania),
- dokument Potwierdzenia Przyłączenia Mikroinstalacji,
- dokument potwierdzający tytuł prawny Operatora Ogólnodostępnej Stacji Ładowania do korzystania z obiektu, w którym będą używane urządzenia, instalacje lub sieci elektryczne należące do Operatora Ogólnodostępnej Stacji Ładowania, np. odpis z księgi wieczystej, akt notarialny (dotyczy zmiany właściciela lub nowo przyłączanych Ogólnodostępnych stacji ładowania wskazanych w Załączniku do Wniosku: Dane Ogólno-dostępnych stacji ładowania),
- decyzja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki dotycząca wyznaczenia na Operatora ogólnodostępnej stacji ładowania,
- załącznik do Wniosku: Dane Ogólnodostępnych stacji ładowania.

Zawarcie społeczności

Operator Systemu Dystrybucyjnego OSDn

Wnioskodawca składa do Energa-Operator S.A. Wniosek o zawarcie umowy o świadczenie usług dystrybucji z Operatorem Systemu Dystrybucyjnego OSDn wraz z kompletem następujących załączników:

- charakterystyka źródeł wytwórczych przyłączonych do sieci OSDn,
- pełnomocnictwo (jeśli wymagane),
- oświadczenie dot. spełnienia wymagań Rozporządzenia Komisji (UE) 2016/1388 z dnia 17 sierpnia 2016 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący przyłączenia odbioru („NC DC”),
- dokument potwierdzający zakończenie procesu przyłączeniowego Oświadczenie o wykonaniu przyłączenia,
- dokument potwierdzający tytuł prawny OSDn do korzystania z obiektu, w którym będą używane urządzenia, instalacje lub sieci elektryczne należące do OSDn, np. odpis z księgi wieczystej, akt notarialny (dotyczy zmiany właściciela lub obiektów nowo przyłączanych),
- schemat połączenia instalacji/sieci OSDn z siecią OSD.

Należy pamiętać, że jednym z warunków uruchomienia umowy o świadczenie usług dystrybucji jest zawarcie umowy sprzedaży energii elektrycznej lub bilansowania handlowego (Wytwórcy, Posiadacze Magazynu energii elektrycznej) ze Sprzedawcą energii elektrycznej lub POBz.

Spółdzielnia energetyczna

- rejestracja spółdzielni w Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (KOWR) lub w Urzędzie Regulacji Energetyki (URE),
- zgłoszenie spółdzielni do sprzedawcy energii,
- zgłoszenie spółdzielni energetycznej przez sprzedawcę energii do Energa-Operator S.A.

Wszyscy członkowie spółdzielni energetycznej powinni posiadać:

a. aktywne umowy kompleksowe z tym samym sprzedawcą energii elektrycznej (także wytwórcy energii elektrycznej),
b. umowy rozliczane na podstawie jednomiesięcznego okresu rozliczeniowego,
c. liczniki zdalnego odczytu (LZO). Dla PPE nie posiadających LZO Energa-Operator S.A. zobligowana jest do ich wymiany do 4 miesięcy od dnia otrzymania zgłoszenia,
d. poprawne formy rozliczenia umowy, tj. w przypadku prosumentów energii odnawialnej, rezygnacja z rozliczeń prosumenckich i ich zmiana na rozliczenia dla Odbiorcy z mikroinstalacją

Wymaganym jest, aby każdy członek spółdzielni energetycznej będący wytwórcą energii elektrycznej (dotyczy przypadków, gdzie moc zainstalowana instalacji odnawialnego źródła energii jest większa niż 50 kW) oprócz umowy kompleksowej podpisanej ze sprzedawcą energii elektrycznej, posiadał podpisaną z Energa-Operator S.A. umowę o świadczenie usług dystrybucji z Wytwórcą będącym członkiem spółdzielni energetycznej,

Klaster Energii

- powołanie Koordynatora klastra energii
- rejestracja klastra energii w Urzędzie Regulacji Energetyki (URE),
- zgłoszenie klastra energii do Energa-Operator S.A. i wybranych sprzedawców energii, z którymi poszczególni członkowie klastra energii mają zawarte umowy kompleksowe,

Wszyscy członkowie klastra energii powinni posiadać:

a. aktywne umowy o świadczenie usług dystrybucji albo umowy kompleksowe, zawierające zapisy umożliwiające rozliczenie świadczonych usług dystrybucji członka klastra energii, umowy rozliczane na podstawie jednomiesięcznego okresu rozliczeniowego,

b. umowy rozliczane na podstawie jednomiesięcznego okresu rozliczeniowego,

c. liczniki zdalnego odczytu (LZO) - dla PPE nie posiadających LZO Energa-Operator S.A. zobligowana jest do ich wymiany w terminie do 90 dni kalendarzowych od dnia przyjęcia do realizacji zgłoszenia klastra energii,

d. wymagane jest złożenie przez Koordynatora klastra energii oświadczenia do uruchomienia mechanizmu wsparcia klastra energii (zgłoszenie i oświadczenie może zostać złożone przez koordynatora w jednym czasie, o ile warunki o których mowa w oświadczeniu na dzień składania wniosku przez koordynatora są spełnione).

